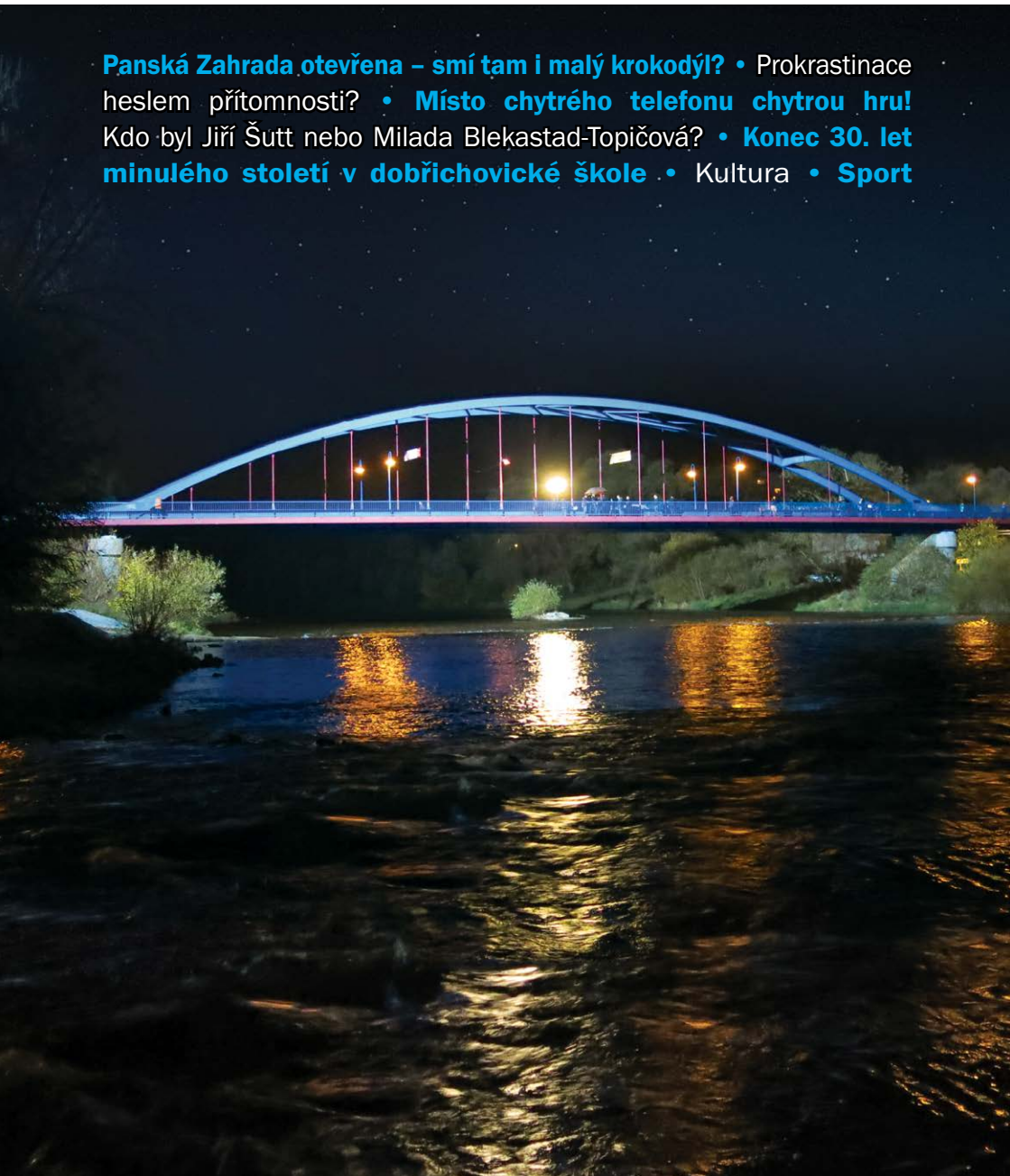

Dobřichovické Kukátko

Čtvrtletník aneb čtvero ročních dob v životě věcí, slov, nápadů, zvířat, lidí.

Panská Zahrada otevřena – smí tam i malý krokodýl? • Prokrastinace heslem přítomnosti? • **Místo chytrého telefonu chytrou hru!** Kdo byl Jiří Šutt nebo Milada Blekastad-Topičová? • **Konec 30. let minulého století v dobřichovické škole** • Kultura • Sport

Stavební prodej J+K a.s.

Poptejte nás!

STAVEBNÍ MATERIÁLY Dobřichovice, Pražská 819 ROZVOZ A SKLÁDÁNÍ ZAKOUPENÉHO MATERIÁLU

Provozní doba: Po-Pá: 7-12 13-16, So: 8-11

☎ **721 554 000 | 257 710 141**

dobrichovice@stavebniprodej.cz | www.stavebniprodej.cz

Nabízíme v Dobřichovicích využití

• DVOU RŮZNÝCH SPOLEČENSKÝCH SÁLŮ •

**Možnost pořádání menších koncertů, divadelních představení,
společenských akcí, školení, seminářů, kurzů tance či jiných aktivit,
obchodních a prezentačních akcí**

PRONÁJEM SÁLU DR. FÜRSTA:

pronájem sálu bez přilehlé místnosti – velikost sálu 78 m ²	200,- Kč/hod.
pronájem sálu včetně přilehlé místnosti (sál s jevištěm) – 104 m ²	250,- Kč/hod.
pronájem piana	50,- Kč/hod.
pronájem židlí – vybavení sálu jako hlediště	50,- Kč/hod.
pronájem skládacích stolů	50,- Kč/hod.
provozní a cenové podmínky při déletrvajících akcích	individuální dohoda

PRONÁJEM SÁLU REZIDENCE ZELENÝ OSTROV (DOB CENTRUM):

pronájem sálu o velikost 100 m ² se zázemím (kuchyně, WC, hala)	300,- Kč/hod.
(vybavením vhodné pro komornější akce, bez podia, max 40 židlí)	

Bližší informace:

Diman s.r.o., DOB-Invest a.s., Za Mlýnem 2, 252 29 Dobřichovice
Ing. Magda Havlíková tel.: 602 660 960, 257 710 735, Za Mlýnem 888, Dobřichovice

TENTOKRÁT S VÁNOČNÍ PÍSNÍČKOU

Pro letošní zimní zastavení jsme vybrali díky laskavosti vedoucího souboru Ludus musicus F. Běhounka jednu starodávnou písničku, jejíž stopy vedou až do 16. století (sborník Piaie cantiones - Zbožné zpěvy - z r. 1582 https://en.wikipedia.org/wiki/Piae_Cantiones, jeden příklad z mnoha:

<https://www.youtube.com/watch?v=2KSx-g9lj5r8>). Text je latinský, pokusili jsme se avšak přidat i český překlad v té podobě, abyste si jej o Vánocích mohli třeba zazpívat i počesku.

S poděkováním Františkovi Běhounkovi

redakce

Gaudete, gaudete, Christus est natus ex Maria Virgine!
Radujte se, radujte, Kristus se z Panny Marie zrodil!

Au-de-te, gau-de-te, Chri-stus est na-tus ex Ma-ri-a vir-gi-ne, gau-de-te.

Tem-pus ad-est gra-ti-ae, hoc quod op-ta-ba-mus,
De-us ho-mo fac-tus est, na-tu-ra mi-ran-te,
E-ze-chi-e-lis por-ta clau-sa per tran-si-tur,
Er-go ncs-tra con-ti-o psal-lat iam in lus-tro,

car-mi-na lae-ti-ti-ae de-vo-te red-da-mus.
mun-dus re-no-va-tus est a Chri-sto reg-nan-te,
un-de lux est or-ta, sa-lus in-ve-ni-tur.
Be-ne-dí-cat Do-mi-no. sa-lus re-gi-nos-tro.

1. Nastal nám čas milosti / po němž jsme toužili /
písne zbožné radosti / pějme v tuto chvíli.
2. Bůh se dnes stal člověkem / a příroda žasne
v Kristu byl svět obnoven / v jeho moci jasné.
3. Ezechiel otvírá / uzavřenou bránu /
tou k nám světo proniká / nese spásnou zprávu.
4. Ať naše shromáždění / pěje v očistění /
slávu Králi našemu/vyzpívejte nyní.

DO ZIMY, DO ADVENTU, DO VÁNOC I DO ZASE NOVÉHO ROKU A JEŠTĚ S JAREM V OKU!

Milé čtenářky, milí čtenáři Kukátka, tož jsme spolu prožili další rok. Už to ani nepočítáme, čas od času si někteří z nás říkají, že únava je větší než vůle tu káru táhnout dál, ale jsou to stavy dočasné a brzy přejdou ... Přešly i tentokrát, takže jdeme do dalšího roku – a rádi. Všem, kteří s námi spolupracují, či kteří čtou náš časopis, moc děkujeme za dosavadní spolupráci, jak aktivní, tak pasivní. A zároveň Vám všem i Vaším blízkým přejeme klidný a rozjímavý Adventní čas a po něm krásné a požehnané svátky letošních Vánoc. Vždyť jsou to jedny z nejkrásnějších a nejpoetičtějších svátků roku. Svátky, kdy můžeme být spolu, naslouchat si, vnímat se i nějakou tu dobrotu ochutnat ... Je něco v tomhle zvráceném světě cennější?

Zpět k faktům: co jsme pro Vás v tomto letošním posledním čísle připravili? Není toho málo: máme novou a velmi zajímavou restauraci Panská Zahrada, dočtete se o ní, jen co obrátíte stránku. Máme malého krokodýla, a to docela nedaleko. Dojde i na unikátní kubistickou lucernu. A jestli pak víte, zda J. Jungmann v Praze na pomníku sedí, klečí či stojí?

V tomto čísle najdete i originální zamyšlení nad vztahem zdraví a podmínek, v nichž žijeme. Pozveme Vás i na Kytín, do pivovaru i na něco dobřejšího. Přineseme i rozhovor s manželou Jiřinou a Janem Rosákovými. A opět se vrátíme k dobřichovické škole, tentokrát k období konce 30. let minulého století.

V rubrice o osobnostech se vrátíme k velice zajímavé osobnosti, o níž bychom rádi věděli více: k odbojářovi i jachtaři J. Šuttovi. A protože na přelomu ledna a února se v Dobřichovicích uskuteční jedno zastavení světem putující výstavy připomí-

nající sté výročí narození paní Milady Blekastad-Topičové, která se ve světě proslavila nejen překlady českých autorů, ale také jako respektovaná badatelka o Janu Amosu Komenském, přinášíme i portrét této významné osobnosti spojené s Dobřichovicemi víc, než jsme dosud věděli. Samozřejmě: dojde i na pozvánky na kulturní akce a na reporty z těch, které již proběhly. A věřte, že ani sport nezůstane stranou.

Znovu děkujeme za všechny Vaše ohlasy a těšíme se na další. Na způsobu distribuce tištěné verze Kukátka se nadále nic nemění. Kromě tištěné podoby (na náklady vydavatele dojde do všech dobřichovických domovních schránek) rozesíláme Kukátko též elektronicky ve formátu pdf. Jakýkoliv nový zájemce může o tuto formu požádat. Naopak, nepřejete-li si Kukátko dostávat v elektronické podobě, samozřejmě Vás ze seznamu adresátů vyřadíme.

Pokud jde o elektronické verze příspěvků, pošlete je na redakční e-mailovou adresu kukatko@dobrich.cz. Dovolujeme si však požádat, **abyste svůj text nijak speciálně neformátováli**, ulehčí nám to naše vlastní zpracování textu. Rovněž nám usnadní práci, jsou-li zaslané příspěvky vykorigované a jsou-li co nejméně ve sporu s jazykovou normou.

A pokud nám chcete opravdu udělat radost, pište, prosíme, slova kurs a diskuse se s. U psaní substantiva prezident či prezident si redakce dovolu- je odlišit, o kterého výtečníka se v daném případě jedná. Děkujeme Vám za pochopení a na Vaše příspěvky a reakce se moc těšíme.

Přejeme Vám všem radostné a požehnané svátky letošních Vánoc a také vše dobré v příštím roce!

Vaše redakce

Soutěž o titulní fotografie Kukátka stále pokračuje

Vážení čtenáři!

Pro zimní Kukátko jsme použili fotografii, kterou před pár dny pořídil Daniel Havlík po zprávě autora fotografie z minulého čísla, že dobřichovický most je zajímavě osvětlen jakýmsi filmařským štábem. Pohled z „ostrova“ pod jezem se dobře hodí do zimní atmosféry dlouhých zimních večerů. Záběr proto dostal přednost před jinými zimními motivy i před fotografií Dobřichovic z ptačí perspektivy, kterou použijeme v příštím roce.

Experiment – soutěž o titulní fotografii pro náš čtvrtletník – pochopitelně i nadále pokračuje. Těšíme se na další Vaše fotografie. Neostýchejte se a posílejte nám průběžně záběry z našeho okolí, neobvyklé pohledy na dění v Dobřichovicích či emotivní záběry míst, jež všichni dobře známe. Nejhezčí fotografii vybere redakce Kukátka ke zveřejnění na titulu příštích Kukátek, a bude tak těšit nejen Vaši rodinu a známé, ale i další čtenáře našeho čtvrtletníku.

Neváhejte a své snímky posílejte na adresu studia, které zpracovává grafickou podobu Kukátka: info@retb.cz a v kopii na redakční adresu kukatko@dobrich.cz, uveďte prosím Vaše jméno, místo, kde byl snímek pořízen, a datum vytvoření. Velikost fotografie by měla být alespoň 3 MB. Rozhodně ji tedy pro posílání mailem nijak nekomprimujte.

Vaší tvorbě se meze nekladou, hlavním faktorem posuzování bude atmosféra korespondující s obdobím, v jakém Kukátko vychází. Takže... vezměte foťák do ruky, otevřete oči a ukažte nám, jak vidíte Dobřichovice právě Vy.

redakce

Zimní zastavení	3
Slovo redakce	4
Aktuality	6
Z našeho života	11
O zdraví	13
Tip na výlet	19
Rozhovor	20
Z historie	23
Osobnosti	30
Kultura	34
Sport	42

Dobřichovické **Kukátko**
Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574

Vydává Dobřich s. r. o., 5. května 3, Dobřichovice
IČ: 64827640

Řídí redakční rada ve složení: Ing. Vladimír Bezděk,
Doc. RNDr. Emil Calda, Ing. Daniel Havlík, JUDr. Pavel
Kosatík, PhDr. Jiří Matl (předseda), Mgr. Jana Váňová

Grafické zpracování: agentura R&B (retb.cz)
Tisk: Grafotechna Plus,
Lýskova 1594/33, Praha 13 – Stodůlky

Uzávěrka tohoto čísla 15. 11. 2017. Uzávěrka příštího čísla cca 15. 2. 2018. Kukátko vychází v první polovině března, června, září a prosince.

Adresa:
Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice
(kukatko@dobrich.cz)
Distribuuováno zdarma v Dobřichovicích laskavou péčí poštovních doručovatelek a smluvních partnerů. Kukátko můžete také obdržet e-mailem ve formátu PDF a najdete je rovněž na Internetu v rámci stránky www.dobrichovice.cz nebo www.dobrich.cz.

Fotografie na titulní straně: © Daniel Havlík

DOB CENTRUM

Restaurace, hotel, wellness

Panská Zahrada ožila

Dlouho očekávané otevření nové restaurace Panská Zahrada nastalo ve středu 1. listopadu.

Moderně vybavená kuchyně již běží na plné obrátky a kuchaři se, zatím od středy do neděle, plně věnují přípravě pokrmů z atraktivního jídelního lístku, specialit z vlastní udírny, domácího pečiva a těstovin. Za plného provozu jsme již otestovali, jak si poradíme s živou muzikou. Skvělá akustika a profesionální zvukotěsné mobilní příčky dovolují užít si zábavu ve vřavě decibelů v oddělené části restaurace, aniž by ostatní hosté byli rušeni divokou zábavou. Intimní osvětlení a příjemnou večerní atmosféru pro vás umíme vytvořit díky individuálně ovládaným světelným zónám a zatemňovacímu systému. Školící místnost a profesionální vybavení audio a video technikou zažily svou premiéru na prvních firemních akcích. Po Svatomartinských hodech se můžete těšit na koncert akustického tria Marush v sobotu 9. 12. od 20:00 hodin. Pro aktuální informace o akcích doporučujeme sledovat náš facebook #panskazahradadobrichovice.

Hotelová část se dokončuje a bude pro veřejnost otevřena již brzy. V současné době ve spolupráci s designéry vylepšujeme svatební apartmá a těšíme na první svatební časy. Restaurace i hotel projdou drobnými úpravami detailů, které vám pobyt, jak věříme, ještě zpříjemní.

V areálu investor dokončuje ozeleněnou plochu určenou pro aktivní trávení volného času, především při hraní pétanque či kroketu. Práce na dodatečném parkovišti pro hosty restaurace, hotelu a wellness se blíží také ke svému závěru.

Přijďte zažít atmosféru a vyzkoušet pestrou nabídku moderní gastronomie. Rezervace restaurace pro rodinné oslavy, obědy a večere nebo přípravu jídla sebou můžete objednat na telefonu 226 230 930 nebo na e-mailové adrese: restaurace@panska-zahrada.cz.

Plánujete firemní akci nebo vánoční večírek? Kontaktujte nás na telefonu 226 230 901 nebo e-mailem na: obchod@panska-zahrada.cz.

Eliška Lechnerová, obchodní ředitelka

Jak si užít v chladných dnech Wellness Dobřichovice

Nastávající zimní období je příhodným časem pro milovníky sauny. I když venku řádí plískanice, prohřejete se zde opravdu důkladně a prospějete svému zdraví po fyzické i duševní stránce. Již dlouhá staletí lidé vědí, jaký pozitivní vliv má saunování na tělo i mysl. Pravidelné saunování posiluje imunitu, má preventivní účinky proti nachlazení, virózám i alergii. Při pocení se z těla navíc vyplaví velké množství toxických látek. Dámy jistě ocení blahodárný vliv saunování na pokožku, která je vláčnější a získá svěží vzhled.

V nově upraveném wellness vznikla relaxační zóna, jež vám poskytne možnost dokonalého uvolnění. Najdete zde saunu se dvěma režimy (finská sauna/infrasauna), studenou sprchu, ochlazovací vědro, ale i ledovou tříšť, odpočívárnu a uvolnit se můžete i ve vířivce.

Od listopadu u nás probíhají pravidelně každých 14 dní (úterý a čtvrtek) saunové rituály. Saunový rituál spojuje blahodárné účinky

finské sauny a aromaterapie. Rituálem provází zkušená saunérka, která postupně rozbíjí sněhové koule z ledové tříště o kamna. Tím zvyšuje vlhkost v sauně. Ledové koule jsou napuštěné éterickými oleji, které se působením tepla lépe uvolní. Máváním ručnů pak saunérka rozhání vzduch přímo na vás a tím zintenzivní účinky olejů. Nabízíme pestrou nabídku rituálů. Záleží na použitých éterických olejích, ale i světle, případně hudbě. Při všech určitě zapomenete na každodenní pracovní shon.

Wellness můžete navštívit denně bez rezervace (vyjma soboty) v podvečerních a večerních hodinách. V ostatních časech je třeba si wellness předem objednat. Nabízíme i možnost privátního pronájmu. Podrobné informace o otevírací době a saunových rituálech najdete na našich webových stránkách www.wellnessdobrichovice.cz.

*Petra Šárová,
provozní manažerka wellness*

Ulice Palackého a regulační plán

V podzimním čísle Dobřichovického Kukátka byly uveřejněny první ze série textů o Palackého ulici. Byl jsem redakcí požádán o příspěvek, popisující můj pohled na tuto ulici, která je, především mezi zastupiteli, předmětem častých diskusí i sporů.

Palackého ulice je jednou ze tří nejstarších ulic Dobřichovic. Zejména na východní straně není (a asi nikdy nebyla) pevná uliční čára, tj. hranice mezi domy a ulicí není rovná a celá ulice se od ško-

ly ke křižovatce s Pražskou nepravidelně zužuje. Historicky šlo o ulici selských gruntů, které se nacházely po obou jejích stranách a které se někdy od začátku 20. století postupně měnily na bydlení bez

hospodářských zvířat nebo jen s jejich minimem. To se týkalo zejména západní části ulice, kde vznikaly i obchody a kde se dvory měnily na zahrady. Ve východní části ulice zůstal urbanismus selských dvorů zachován dodnes: budovy (obytné stavení, stodola, sýpka, chlévy atd.) jsou postaveny na obvodu dvora a dvůr zůstává volný. Zde se odehrávala většina pracovních aktivit.

Velmi často se při rekonstrukci selského stavení tento urbanismus změnil: zmizel velký statek býv. čp. 16 na rohu ulic Palackého a 5. května a byl nahrazen asi čtyřmi domy již pouze pro bydlení nebo pro obchod. Naproti byl přestavěn statek čp. 28 (dnes zbouraný a nešťastně nahrazený budovou Jednoty), kde také vznikly obchody a dílny, dokonce zde bývala i benzínová pumpa.

Některými zastánci „vesnického charakteru“ Dobřichovic je ulice Palackého vykreslována téměř jako architektonický skvost našeho města. Realita je však, dle mého názoru, této představě bohužel hodně vzdálená.

Ulici Palackého považuji z několika důvodů za část města, která dnes bohužel nefunguje jako kvalitní veřejný prostor. Z mého pohledu je tato ulice, resp. zejména její prostřední část, jednou z nejnevůlnějších ulic Dobřichovic. Stísněná komunikace s úzkými, pro chodce nebezpečnými chodníky, poměrně hustým provozem a z velké části neopravenými fasádami na mne nepůsobí nijak přívětivě.

Jednu z příčin výše zmíněného stavu vidím v tom, že statky, či „grunty“ již nyní v naprosté většině případů neplní tu funkci, kterou po mnoho desetiletí plnily a již byla celá jejich dispozice podřízena. Jejich majitelé hledají pro své domy nové využití, kterým je převážně bydlení. Obytné části bývalých statků jsou však umístěny přímo do ulice a jejich okna jsou v těsné blízkosti vozovky s projíždějícími automobily.

Fasády domů bohužel též svým stavem vypovídají o bezprostřední blízkosti rušné komunikace. To je zčásti způsobeno problematickým odvodněním komunikace, bojím se však, že ani bezchybně provedená dešťová kanalizace nepovede k dokonalé ochraně fasád.

Další příčina problémů spočívá dle mého názoru v tom, že charakter dopravy v ulici Palackého se v průběhu doby měnil, zejména se změnil v posledních 30 letech. Je proto logické, že i vzhled a užívání této ulice by na tuto skutečnost mělo reagovat. Bohužel těžko lze změnit něco na tom, že Palackého ulice je a vždy asi bude jednou z hlavních průjezdních komunikací Dobřichovic. V této souvislosti byla v minulosti sice diskutována možnost zjednosměrnění ulice, kterou však chápu jako velice nešťastné a nerozumné řešení, které by přivedlo provoz do okolních ulic s rodinnými domy, kde by se doprava zněkolikanásobila. Síť jednosměrných ulic by vedla k celkovému zahuštění dopravy v širším centru Dobřichovic.

Urbanismus Palackého ulice se snaží řešit regulační plán centra města, který má v dlouhodobém horizontu přispět k tomu, aby se nezakonzervoval současný nevyhovující stav, aby se problémy v ulici dále neprohlubovaly a aby se postupně, s tím, jak budovy staré stavby jejich majiteli nahrazovány novými, neopakovaly potíže, které má ulice nyní. K tomu regulační plán využívá zejména dvou nástrojů. Prvním je povinnost při stavbě novostavby nebo při velmi rozsáhlé přestavbě ustoupit s domem na novou uliční čáru, která je o cca 2-3 m dále od vozovky, než stávající fasáda domu. Druhým nástrojem je nemožnost navyšovat stávající domy o další podlaží. Regulativů je ještě více a jsou formulovány mnohem podrobněji, ale tyto dva principy chápu jako nejdůležitější.

Při schvalování regulačního plánu bylo některými občany zcela mylně tvrzeno, že

majitelé domů „musí“ ustoupit na novou uliční čáru. Regulační plán však nikoho k ničemu takovému nenutí. Pouze v případě, že majitel bude chtít svoji nemovitost zcela zbourat, či provést velmi rozsáhlou přestavbu (rozsah je přesně definován regulačním plánem), pak musí s novou stavbou ustoupit na uliční čáru definovanou regulačním plánem.

Regulační plán, byl v loňském roce několika vlastníky nemovitostí z Palackého ulice napaden soudní žalobou. V soudním sporu byl v únoru 2017 vynesena rozsudek, který ponechal naprostou většinu regulativů v platnosti, několik jich však zrušil. Výsledkem je to, že část vlastníků nemovitostí v ulici Palackého (ti kteří podali námítku v rámci pořizování regulačního plánu a zároveň byli žalující stranou v soudním sporu) nemusí ustupovat na novou uliční čáru v případě rozsáhlých přestaveb svých domů a zároveň mohou touto přístavbou zvýšit jejich podlažnost. Rozhodnutí soudu považuji za dost nešťastné, nicméně je musím brát jako fakt a rozsudek respektovat. Hrozí zde však reálné nebezpečí, že v některých místech ulice zůstanou stávající domy na svých místech a přitom budou navyšeny o další podlaží, což povede k tomu, že ulice se stane v tomto místě jakýmsi úzkým temným koridorem. V případě zcela nové stavby však platí povinnost ustoupit na novou uliční čáru i u nemovitostí, u nichž soud povinnost ustupovat s uliční čarou v případě rozsáhlých přestaveb zamítl.

To, že ideu postupného rozšiřování Palackého považuji za správnou, podporuje i fakt, že již v minulosti došlo u některých domů k ustoupení s uliční čarou a vnikla zde menší předzahrádka. Jedná se o dům čp. 111, který byl původně na místě stodoly statku čp. 16, sousední dům čp. 17 (kde ale předzahrádka byla asi před 15 roky opět zastavěna obchodem), dům čp.

22 vedle knihovny, dům čp. 70 naproti knihovně. Majitelé to tehdy udělali i přesto, že jim to žádný regulační ani územní plán neurčoval. Shledali, že je to prostě pro ně výhodnější.

A jaká je tedy moje vize, jak by se měla ulice Palackého stát přívětivější a bezpečnější? V dlouhodobém horizontu zajisté naplňováním idejí regulačního plánu. Tedy ustoupením na novou, posunutou uliční čáru u těch domů, u nichž se vlastníci rozhodnou je zbourat a postavit nové. To samozřejmě bude trvat velmi dlouho a je nanejvýš pravděpodobné, že některé domy zůstanou na svých místech další desetiletí nebo dokonce staletí. Rozhodnutí je zcela na jejich vlastníci. Na druhou stranu již v tuto chvíli jsou zde dva majitelé budov a pozemků v Palackého ulici, kteří vážně uvažují o zbourání stávajících domů a stavbě nových, přičemž bez jakýchkoli námitek počítají pro nové domy s respektováním uliční čáry dle regulačního plánu. Odstoupení domů od silnice, byť pouze v některých částech ulice, bude znamenat značný posun k lepšímu v přívětivosti i v bezpečnosti této ulice.

V mnohem bližší budoucnosti bych se rád zasadil o opravu vozovky této značně frekventované komunikace. V rámci opravy by mělo dojít k rekonstrukci, resp. přepracování odvodnění ulice. Na rekonstrukci vozovky je již připraven projekt včetně odvodnění, které je řešeno šterbinovými žlaby po celé délce ulice po jejích obou stranách. Toto řešení je sice pravděpodobně nejdražší variantou, ale z funkčního hlediska nejvhodnější. Předpokládané náklady na rekonstrukci činí 3,65 mil. Kč. Bude tedy vhodné pokusit se na rekonstrukci získat peníze z dotace, aby ji nemuselo platit město v celé výši ze svých prostředků.

Petr Hampl, starosta

Kukátko dobývá finanční kruhy!

Redakce Kukátka pronikla i na pole finančních institucí a první listopadový den měla možnost zúčastnit se vyhlašování výsledků každoroční prestižní soutěže organizované Hospodářskými novinami – Nejlepší banka a pojišťovna roku.

Ceremoniál probíhal v krásném sále funkcionalistické budovy České národní banky, tzv. Plodinové burze na Senovážném náměstí v Praze. Nad soutěží, podobně jako v minulých ročnících, převzala ČNB i záštitu.

V osmi kategoriích soutěžilo celkem 39 finančních institucí. Toto klání, na rozdíl od řady jiných, není založeno na anketní metodě či jiné přehlídce „popularity“. Naopak, metodika hodnocení je explicitně stanovena, kritéria jsou založena na veřejně dostupných a měřitelných datech a do hry přicházejí i tzv. mystery shoppingy, které lze volně přeložit jako pokusné nákupy a testování kvality nabízených produktů a služeb. Proto je úspěch v soutěži Hospodářských novin mezi bankami a pojišťovnami obzvláště ceněn a konkurence bývá vždy velmi tvrdá.

A jak to letos dopadlo? V bankovní oblasti uspěla zásadním způsobem Českosloven-

ská obchodní banka (ČSOB), která získala dvě první místa, jedno druhé a jedno třetí umístění. Mezi pojišťovnami byl souboj vyrovnanější. Jednu ze dvou hlavních cen (konkrétně nejlepší životní pojišťovna roku) získala ČSOB Pojišťovna, čímž jen potvrdila vydařený výsledek celé ČSOB skupiny. Druhou hlavní cenu – nejlepší neživotní pojišťovna – si odnesla Česká pojišťovna. I v této kategorii byla ČSOB Pojišťovna velmi blízko stupňům vítězů, avšak nakonec jí těsně unikl bronz a zůstala tak jen s onou nepopulární bramborovou medailí.

Nyní si tedy můžete zkontrolovat, využíváte-li služeb té nejlepší banky i pojišťovny v Česku roku 2017. A protože ČSOB Pojišťovnu třetím rokem řídí náš dobřichovický spoluobčan a člen redakce Kukátka (Vladimír Bezděk), víte, na koho se obrátit, pokud byste potřebovali ve financích poradit či nasměrovat.

redakce

O prokrastinaci, kubistické lucerně a jednom pomníku

Co můžeš udělati dnes, odlož na zítřek!

Nedávno jsem si někde přečetl, že třetina populace prokrastinuje. Trochu jsem se vyděsil, jestli to není něco proti něčemu a jestli náhodou mezi osoby, které prokrastinují, nepatřím i já. Nahlédnutím do slovníku jsem však zjistil, že to tak strašně není – slovo „prokrastinace“ pochází z latinského „procrastinatio“ (odklad na zítřek) a dnes je chápeme jako stálé odkládání činností, které je nutno vykonat, na pozdější dobu. Je to užitečné slovo – řeknete-li doma, že teď ten obraz pověsit nemůžete, protože se právě nacházíte ve stadiu prokrastinace, bude tato vaše odpověď přijata určitě s větším pochopením, než když odpovíte, že momentálně ležíte na gauči a že nějaký obraz vám může „bejt ukradenej“! Prokrastinátor se obvykle vymlouvá na to, že dnešní den není k vykonání potřebné činnosti vhodný

a že zítra budou podmínky k její realizaci určitě mnohem příznivější. Něco na tom asi je – říká se přece, že *ráno (zítřejší) je moudřejší večera* (dnešního). Každý si někdy rád „zaprokrastinuje“, ale nemělo by se to přehánět; a také je dobré dát pozor na to, aby odklad na pozdější dobu nebyl příliš velký, protože odložené akce by se prokrastinátor nemusel vůbec dožít!

Přiznávám se, že mezi občasné prokrastinátory patřím i já. Už několik měsíců si například říkám, že bych měl rozšířit své duchovní obzory o kubistickou lampu, o které jsem se dočetl v knížce „111 míst v Praze, která musíte vidět“. Jejím tvůrcem je architekt Emil Králíček a je to jediná kubistická lampa na světě. Nemyslím si, že bych bez shlednutí tohoto unikátního díla nemohl dále žít, ale zvědavost mi nedala, takže jsem se rozhodl, že se na tu lampu při vhodné příležitosti podívám; nachází se už více než sto let na Jungmannově náměstí, poblíž vchodu do zahrady kostela Panny Marie Sněžné, kudy jsem mnohokrát šel, aniž bych zaregistroval něco pozoruhodného. Od té doby jsem byl v Praze mnohokrát, ale pokaždé jsem návštěvu zmíněného místa z různých důvodů, které byly nepochybně důležité, odložil na jindy. A když je řeč o Jungmannově náměstí, nemohu si nepřipomenout historku z doby dávno již minulé. Doufám, že čtenáři laskavě promínou staříkovi, že si na něco vzpomněl; nestává se mu to často.

Před léty více než dvaceti pěti, když jsem ještě učil na gymnáziu, vyslal mě ředitel dělat předsedu maturitní komise. Jelikož mě nebavilo jen tak sedět a poslouchat studentská „moudra“, občas jsem se ze-

ptal na něco, o čem jsem předpokládal, že by to zkušený mohl vědět, protože „potápět“ jsem nikoho nechtěl. I stalo se, že při zkoušce z češtiny si jeden student „výtáhl Jungmanna“. Když o něm a o jeho díle „zasvěceně“ pohovořil, dovolil jsem se ho otázat, zda ví, kde se v Praze nachází Jungmannův pomník. To sice věděl, ale další otázka „A na tom pomníku Jungmann stojí nebo sedí?“, ho poněkud zaskočila. Trochu se zarazil, ale pak se rozhodl, že mi na lep nesesedne, a vítězoslavně zvolal: „KLEČÍ!“ Vraťme se však ke kubistické lampě. Pokusím se ji „navštívit“ letos o Vánocích v rámci vánoční procházky Prahou, kterou každoročně s manželkou a několika přáteli ab-

solvujeme. Obvykle vyjdeme z Malostranského náměstí, Nerudovkou dojdeme na Hrad, pokocháme se pražským panoramatem, nahlédneme do svatovítské katedrály a skončíme U labutí. Letos tuto trasu kvůli zmíněné lucerně asi mírně prodloužíme o Jungmannovo náměstí – záleží však na tom, zda dojde nebo nedojde k prokrastinaci; pokud ano, odložíme to na příští rok. Rád bych se tam podíval i kvůli tomu, abych zjistil, zda nedošlo na prorocká slova výše uvedeného studenta a zda Jungmann na svém pomníku nezměnil polohu – třeba tam po říjnových parlamentních volbách vskutku klečí a modlí se za Českou republiku!

HgS

Partnerské město v USA

Dobřichovice mají své partnerské město nejen ve Francii, ale taky v USA. Pod cedulí je Šimon Cibulka, student ČVUT (elektrotechnická fakulta), který odletěl v polovině srpna do Manhattanu na roční studium na Kansas State University, obor Electrical Engineering. Bydlí v rodině Morisových, kteří fotografii pořídili.

redakce

Jedinečné tělo (jedinec) = jedinečná terapie aneb Dr. Betra léčí Mgr. Petra Garbová, Ph.D.

Být hostem v jiné zemi a kultuře může být obohacující nejen osobně, ale také profesně. Vytvoření pocitu domova trvá nějakou dobu, stejně tak jako porozumění lidem z odlišných kulturních tradic. Je důležité znát komunikační jazyk zdejších obyvatel, čímž je samozřejmě arabština (znala jsem pár důležitých výrazů a v případě potřeby fungovaly překladatelky), neméně je důležité umět anglicky. Po své praxi v cizí zemi se domnívám, že stejně podstatné je znát zvyklosti zdejších obyvatel. Osobní i pracovní zkušenosti ze Sultanátu Omán, ale také zkušenosti z naší země, a v neposlední řadě profesní (fyzioterapeutická) zvědavost a celostní přístup, mne inspirovaly k napsání tohoto krátkého zamyšlení. PS: arabština nemá písmeno P :-)

Sultanát Omán

Ve svém zamyšlení vycházím z osobních poznatků během svého pobytu v Sultanátu Omán (Obr. 1: Zeměpisná mapa). Je to země, která svou moderní historií započala psát teprve nedávno. V roce 2011 slavili 40 let od počátku vlády Sultána Kabuse bin Saida. Tímto se datuje svržení otce dnešního vládcy země a začátek rozvoje země ve smyslu prosperity. Sultán se zasadil o těžbu zemního plynu, ropy a dobyt tím významnou pozici na mezinárodním trhu.

Také započal s investicemi do budování infrastruktury země. Za dobu své vlády se snaží rovněž o zajištění lepších životních podmínek obyvatel ve smyslu zkvalitnění zdravotní péče a budování škol. Tím směřuje k rozvoji vlastní země i ve smyslu podpory schopností vlastních lidí.

Jako vejce vejci

„Lidské tělo je všude stejné. Ty se máš, ty můžeš pracovat kdekoli.“ Tuto větu jsem si vybavila v průběhu mého pobytu v cizí zemi několikrát, zejména když jsem hledala odvahu, abych začala pracovat. Také když jsem zjišťovala pracovní podmínky. A v neposlední řadě, když jsem nastoupila do práce na tamní soukromé klinice jako fyzioterapeutka. Tato věta, kdy vnímám lidské tělo stejně nejen anatomicky, ale také funkčně, v sobě implicitně skrývá to, že používám stejné metody práce. Tedy, že k výkonu mé profese fyzioterapeutky potřebuji znát toto somatické a funkční tělo a vyšetřovací techniky, terapeutické postupy. Obdobně jsem rovněž uvažovala i já sama, než jsem si praxi a životem v odlišné kultuře postupně uvědomila a ověřila, že to může být i trochu jinak. Respektive, že dané kon-

statování je možné rozšířit. A k tomu mě přivedl každodenní pobyt v odlišné kultuře. Ano, těla jsou identická v kterékoli zemi. Pomínu-li odlišné kosterní dispozice dané odlišným etnickým příslušenstvím, pak souhlasím. Vezmu-li si například kolenní kloub. Jedná se o složité kloubní spojení mezi hlavicí, kterou tvoří stehenní kost, a jamkou tvořenou kostí holenní. Funkcí kolenního kloubu je zkracování a prodloužení dolní končetiny během chůze. Tento kloub je lokalizován na stejném místě u všech lidí a má stejnou funkci po celém světě. V čem se tedy může lišit terapie v naší zemi a v zemi jiné?

Jedinečný jedinec v terapii

Mám potřebu se zamyslet nad tím, v jaké kultuře tělo a vlastně nositel těla vyrůstá, jaké jsou sociální a kulturní zvyky, tradice nejen země, ale také rodiny. Tato rodina má své životní podmínky a nachází se v určitém klimatu.

Mohu se soustředit pouze na stávající, pacientem předkládané současné symptomy, zredukovat je či odstranit bez dalšího bližšího zájmu a souvislostí. Zaměřit se pouze na aktuální problém a jeho rychlé řešení. Avšak pokud mým a pacientovým cílem je, aby zredukané děle vydrželo, či aby se symptomy nevracely, pak pacientovo tělo nechci vytrhnout z jeho osobního a vlastně i kulturního kontextu. Ponechám mu jeho osobní i tradici daný příběh.

Mohu říci, že ve své práci uvažuji i nad prevencí, jak předcházet bolesti a zdravotním problémům. Profese fyzioterapeuta v sobě nese mimo složky pozorovací, analytické, naslouchající, pečující, léčebné i složku edukační. Fyzioterapeuti učí pacienta zamyslet se nad jeho pohybovými programy, stereotypy a postupně je poopravit, měnit či pouze si je ze začátku uvědomovat. Učí pacienta věci dělat jinak, aby docházelo k vyrovnanému zatížení kloubů. To vede k ergonomickému, ideálnímu nastavení po-

zic při pracovních i volnočasových činnostech. Vrací pacienta k používání těch svalů, na které při svém způsobu života pozapomněl nebo s nimi ztratil kontakt.

Neodvážuji se při pobytu v jiné zemi hovořit o klasickém pojetí psychosomatickém, protože neznám natolik dobře jejich mentalitu, jazyk, uvažování a fungování v rámci rodinných schémat. Mám pocit, že vždy se budu na ně dívat s určitou dávkou optiky mé kultury a výchovy. Mluvím v tomto případě o jedinečném jedinci v rámci tradice a klimatu.

Jedinec a jeho koleno v kontextu jiné kultury

Při povrchním pohledu se jejich způsob života od našeho příliš neliší. Chůze jako nejpřirozenější pohyb člověka a jeho těla se postupně vytrácí a je nahrazována motorizovaným prostředkem. Avšak při podrobnějším pohledu na pohybové zvyklosti obyvatel rozdíl vidím a mohu předpokládat, že nadměrné zatížení určitých tělesných segmentů se může lišit.

Vrátím se zpět k našemu příkladu kolenního kloubu. Odlišným pohybovým stereotypem může být i pouhý sed. V naší kultuře se obvykle posadíme do křesla, na židli. Ománští, pokud se doma posadí, pak téměř vždy do sedu se zkříženými nohama na zemi či na patách. Tento sed není zrovna ideálním sedem. Kolenní klouby se dostávají do svých krajních rozsahů a to na terénu nedostatečného svalového zajištění dané nedostatkem pohybu obecně. Samozřejmě trup nevyjímá: taky se hroučí jako u nás Evropanů. Jejich důležitý pravidelný pohyb je několikrát denně opakovaný při modlitbách – pohyb ze stoje do hlubokého kleku. Během něj se kolenní klouby dostávají opět do svých krajních pozic a jsou opět značně zatíženy a přetíženy vahou těla.

Odlišnost oděvu může rovněž limitovat či měnit pohybové stereotypy. Mám na mysli opět chůzi. Jak pravděpodobně tušíte, lidé v tomto klimatu chodí převážně v sandá-

lech či bosí. Ománské ženy kryjí své tělo zcela (Obr. 2: Ženský oděv). Jsou oděny do abaya, což je tenký černý plášť, a pod ním mají další šaty s dlouhými rukávy sahajícími až po kotníky, vlasy a část čela ukrývají pod černým šátkem (hijab). Často si ženy přidržují šátek bradou, a tudíž jemně vstřkují bradu dopředu, což může rezultovat v určité funkční problémy zejména v oblasti krku či záhlaví. Ománští muži se odívají do dlouhých bílých košil (dishdasha), na hlavě nosí čepičku (kumma). Tento oděv (Obr. 3:

Mužský oděv) je nejen chrání před sluncem (a má náboženský podklad), ale může limitovat rozsah pohybu. Konkrétně omezuje pohyb dolních končetin. Krok se stává kratším a také, mohu-li říci, hůře reagující na neočekávané podněty.

Měním zatížení kolene, ale neměním zvyky zcela

Samozřejmě, v případě terapie mám stále na mysli jedinečného jedince, který má své predispozice dané genetikou a tělesnou historií. Ale naučila jsem se tyto výše zmíněné souvislosti brát v potaz nejen já, ale i mí pacienti. Naučila jsem se s nimi pracovat a společně se domlouvat, co a jak můžeme pozměnit. Ománské pacienty jsem léčila cestou české fyzioterapie: ovlivňovala jsem svalové napětí, postavení kloubů apod. Dbala jsem však na to, aby i pacient převzal část zodpovědnosti za svoje zdraví.

Co se týče už popsaného sedu, volila jsem možnost korigovaného sedu s oporou zad o stěnu. V případě sedu na patách jsem využívala podložení hýždí polštářky. Turecký sed jsem pozměnila na pouhý sed s jednou dolní končetinou nataženou (koleno podložené polštářkem) či jsem volila možnost klasického sedu na židli. Každodenní rituál modliteb jsem pomohla upravit alespoň ve smyslu zajištění svalové opory (hlazení dolních končetin). U některých byla i možnost prostého modlení se vsedě (v náboženství akceptují výjimky: pokud je člověk nemocný, nemusí stát). Chůzi na veřejnosti jsem samotnou příliš změnit nemohla (viz výše zmiňované oblečení žen a mužů). Byla to spíše práce pro pacienty na doma.

Podobně jsem se zamýšlela nad dalšími pohybovými segmenty. A někdy to nebylo zcela jednoduché! Učila jsem se způsobu komunikace žena - muž, já (fyzioterapeut) - pacient. Zjišťovala jsem vztah k pohybu, úroveň vzdělanosti a povědomí o těle, zdraví těchto obyvatel, atd.

Z důvodu potřeby rozumět těmto lidem a chápat, jak je mohu motivovat, jak k nim přistupovat, jsem se neodvážila pracovat s dětskými pacienty (myšleno do 1 roku života). Pro tuto specifickou práci bych potřebovala opět nějakou dobu, abych získala více vhledu do tradičního širšího rodinného společenství. A na to už nebyl čas - nastala doba návratu.

Na závěr si dovolím citát, který zajímavě vystihuje jak je/není vše na svém místě. Je z mé oblíbené knihy *Umlčené tělo* autora Roberta E. Murphyho „*Lidé dobrého zdraví berou svůj osud a tělo jako samozřejmost, vidí, slyší, jedí, milují se a dýchají, protože mají fungující orgány, které jim tyto věci umožňují. Tyto orgány a tělo patří k základům, na nichž stavíme své vědomí toho, kdo jsme a co jsme, a jsou nástroji, s jejichž pomocí se potýkáme s realitou a vytváříme ji. Anatomie snad není osudem, ale je zamlčeným prvním předpokladem ve všem našem*

konání. Každý člověk prostě přijímá fakt, že má dvě nohy a může chodit, nepřemýšlí o tom, nediví se tomu o nic víc, než cítí vděčnost za kyslík obsažený ve vzduchu. Obojí patří k prostým existenčním podmínkám života. Ale nemoc ruší toto nedostatečné vědomí těla při usměrňování našeho myšlení a jednání. Tělo již nadále nelze považovat za implicitní axiomatickou samozřejmost, protože se stalo problémem. Už není předmětem neuvědomovaného předpokladu, ale objektem vědomého myšlení. Stáváme se sebe- vědomými.“

P. Garbová

O autorce:

Mgr. Petra Garbová, Ph.D. pracuje v Centru komplexní péče Dobřichovice jako fyzioterapeutka. Vystudovala FTVS UK, obor Fyzioterapie s psychosomatickou specializací, svou následnou doktorskou práci věnovala tělesnému sebepojetí. V rámci sebevzdělávání se zabývá také arteterapií. Ráda se ve své praxi zamýšlí nad celkovým životním příběhem pacienta a snaží se nejen ulevit stávajícím akutním či chronickým problémům, se kterými pacient přichází. Ale vnímá také nutnost zamýšlení se nad celkovou posturou a pohybovými návyky jednotlivce tak, aby nebyly potencionálními cyklickými zdroji obtíží. K tomu využívá nejen fyzioterapeutických technik (mobilizace dle Lewita, Mojžišové, přístupy McKenzie, Lewitové, aj.), inspiruje se rovněž jógou, imaginacemi či artetchnikami. Důležitý motivační faktor je pro ni nejen postupné odstraňování pacientových obtíží, ale také jeho osobní aktivní přístup a invence.

Místo chytrého telefonu, chytrou stolní hru

Uzávěrka zimního vydání Dobřichovického Kukátka připadla jako každoročně na polovinu listopadu. Čas, kdy už nás ze všech stran začínají obchodníci doslova bombardovat „svátky klidu, míru a pohody“.

Ano Vánoce už jsou všudypřítomné. Z obrazovky počítače na mě každou chvíli vyskočí malý zelený panáček a svým typic-

kým hláskem mi nabízí skvělou chytrou techniku, kterou můžu (v případě špatné trefy) po svátcích zase vrátit.

Co si ale takhle letos dopřát pod stromček něco hmatatelného, docela nevirtuálního a přesto zábavného? Něco, k čemu si sednou alespoň dva a budou spolu mluvit, třeba se i trochu dohadovat, soutěžit a nakonec určitě i smát? A i tak to bude chytré! Co že je to? CHYTRÁ STOLNÍ HRA!

Ne, nejsem dealerem žádné z firem, které stolní hry vyrábí, dováží či prodávají. Jen je hraní různých her každodenní součástí mé práce trenérky paměti, a tak jich mám alespoň několik opravdu osvědčených. Víím, že baví malé i velké, mladší i starší hráče a nejlépe všechny u jednoho stolu.

Tak tedy, pokud po předchozích řádcích alespoň uvažujete, že by to nemusel být špatný nápad, zde je pár mých tipů:

Příběhy z kostek – jednoduchá vtipná hra, kterou schováte do kapsy a můžete vzít snadno s sebou jak v zimě na hory, tak v létě k vodě. Devět kostek, devět obrázků a z nich vymyšlený jeden krátký vtipný/strašidelný/dobrodružný/jakýkoliv příběh. Skvělá pro trénování slovní zásoby, ale hlavně fantazie.

Cink! – kdo dává pozor, vyhraje. Tuto hru seženete v několika obtížnostech od nejjednodušší pro dítko školkou povinná až po extrémní pro opravdové mistry. Na zvonek uprostřed stolu cinká ten, kdo vidí správné rozložení karet na stole. Doporučení z praxe: pozor na prsty!

Chodí pešek okolo – také vám možná na myslí vytanula známá hra z dětství, ale ta to není. Tato karetní hra je skvělým trenérem krátkodobé paměti hráčů. Na stůl se rozlo-

ží osm karet a je třeba si pamatovat, který obrázek je na které z nich. V prvních kolech je to celkem snadné, ale jak se postupně karty obměňují, začíná jít do tuhého...

KrisKros/Scrabble – hra už klasická, ale v poslední době možná trochu zapomenutá. Princip hry je velmi jednoduchý – skládat slova z vylosovaných písmenek. Já mám tuto hru ale ráda zejména pro její mnohem širší využití, než je v základních pravidlech. Začínající čtenář například, nemusí hrát hned plnou variantu hry, ale ze všech písmenek rozložených na stole může skládat slovíčka na domluvené téma a na konci spočítat, za kolik je které slovo bodů. A věřte nebo ne, hned je čtení i počítání zábavnější.

Ubongo – skvělá hra, v níž pocvičíte nejen svou prostorovou orientaci (úkolem je poskládat určené dílky různých tvarů do předkreslené čtvercové sítě), ale vyžaduje i rychlost a schopnost se rychle rozhodovat, abyste získali co nejvíce drahokamů té správné barvy.

Jak to tenkrát bylo? – toto je jediná z mého výčtu her, kterou ještě nemám tzv. ohranou, ale její doporučení si přesto neodpustím. Je to totiž hra, která vznikla zde v údolí Berounky, v mokropeském Babičkářství. Mé obzvláštní sympatie si vysloužila tím, že zve k jednomu stolu opravdu všechny generace a díky ní ožívají vzpomínky, příběhy a historky, které se kdysi staly, možná už trochu zapadaly prachem, ale o to víc mohou být zajímavé pro nejmladší spoluhráče. A je těch her ještě mnohem a mnohem více... Ale možná, že když se podíváte na dno té správné skříně, najdete tam třeba kvarteto, pexeso nebo žolíkové karty. I to jsou CHYTRÉ hry. Tak prosím, odložte chytrou techniku, uvařme si čaj a pojďme si společně hrát. Krásný a hravý rok 2018,

*Ing. Hana Habartová
trenérka paměti,
www.hanahabartova.cz*

Pohni s lety

Nové pohybové studio GYM pohni s lety, je místem, kde se setkáte s pohybem trochu jiným způsobem. Koncept studia je postaven na tom, že pohyb je přirozenou součástí našeho života. V dnešním rychlém světě si jej často nedopřejeme, protože „nemáme čas“. Ráno sedneme do vozu, rozvezeme děti, odsedíme si svou pracovní dobu a večer se posbíráme a možná se potkáme u večere nebo televize. Úplně v klidu prosedíme denně 8-10 hodin a na to nejsme stavěni. Byli jsme stvořeni v pohybu a pro pohyb. Máme jen jedno tělo, jde o to je vnímat a pečovat o ně..

V čem spočívá pohyb jinak?

Skrývá se v tom více pohledů. Především učíme hýbat se zdravě a poté hodně. Propojujeme lekce s rytmikou, uvědoměním si, jak provést cvik správně, aby měl ideální dopad na držení těla, a to jak při cvičení, tak v běžném životě. Odlišujeme se i tím, že cvičíme bez zrcadel. Naším cílem je naučit dospělé i děti vnímat vlastní tělo v pohybu. Učíme flexibilitu, výdrž, laskavost, trpělivost nebo vůli, a to se v životě hodí.

Co je to cvičení "Pohyb je život"?

Základem tréninku je metoda izraelského učitele jménem Ido Portal. Kombinuje v sobě různé disciplíny rozvoje těla i ducha, v jednu chvíli pracujeme na postřehu i rovnováze, gymnastických dovednostech i síle, kombinujeme moderní tanec a bojová umění. Na pravidelných lekcích používáme nejrůznější drily nebo hry a postupně, nenásilnou formou se student zlepšuje v tom, jak se pohybuje. Rozvíjíme pohybovou inteligenci.

Je to cvičení pro každého, zní to jako pro aktivní sportovce?

Je to určité pro každého a většinu našich studentů tvoří „normální“ lidé, a ti více pohybu potřebují ze všeho nejvíc. Někdo, kdo se klasifikuje jako aktivní sportovec, už pohybu má dost a chce se hýbat ještě lépe, a to my ho s radostí naučíme. Nicméně asi největší benefit z tréninku má rodič, který už má něco za sebou, má práci, dvě děti, vyzkoušel různé spor-

ty, má za sebou možná i nějaké to zranění. Podobných studentů máme spousty a všichni vesměs tvrdí, že lépe na tom ještě nebyli.

Co připravujete na nejbližší období?

Začátkem listopadu nabídneme příležitost ochutnat seminář s vynikajícím Milanem Ostrčilem, tanečníkem z Laterna Magica nebo 420 people. Na seminář by od nového roku měly plynule navázat lekce pro dospělé - contemporary dance určené pro všechny, kdo mají chuť se hýbat, učit se a disponují nějakým pohybovým nadáním a citem pro hudbu a rytmus. Pro děti připravujeme pohybové dílny, kde poznají základy klasického tance - baletu, akrobacie a tanečních variací a naučí se jim. V lednu začneme seminářem Bány Valentové Wonder Ladies, takový relax v pohybu a cesta k objevení vlastní kreativity. Od února budeme pokračovat s baby judem.

Eliška Lechnerová, Petr Růžička a Milan Ostrčil

KYTÍNSKÝ PIVOVAR

Pokud se nenecháte odradit podzimními plískanicemi a chcete na pár hodin aktivně vyrazit ven, máme pro vás zajímavý tip na výlet. Nově postavený a koncem února tohoto roku otevřený pivovar v Kytíně.

A protože součástí objektu pivovaru je i příjemná restaurace s dobrou českou kuchyní, můžete se na místě odměnit nejen kytínskými pivními speciály, ale i chutným obědem za dobré ceny. Více informací o pivovaru, možnosti jeho prohlídky i historických souvislostech najdete přímo na webových stránkách pivovaru (www.pivovarkytin.cz).

Z Dobřichovic se dá vyrazit po modré nahoru na brdské hřebeny. Cesta vás zavede kolem známého vrchu Hvízdinec, za ním se napojíte na červenou brdskou hřebenovku, po několika kilometrech projdete okolo známé Skalky a poslední dva kilometry po žluté do Kytína a přímo k pivovaru. Celkem jde asi o dvanáctikilometrový výlet a dá se ujit i do tří hodin.

Pokud se necháte zlákat touto nabídkou a vyrazíte ještě v nejbližší době, můžete mimochodem po cestě v horní hřebenové části vidět na vlastní oči rozsáhlé následky ničivého orkánu Herwart, který Českou republiku zasáhl poslední říjnový víkend. Spousta vzrostlých smrků, jedlí a dokonce i borovic byla zcela vyvrácena z kořenů, anebo se v důsledku poryvů větru zlomila ve dvě. Odhaduje se, že tento orkán způsobil celkově skoro 40 tisíc pojištěných škod celkem za 1,4 mld korun. Jedná se tak o druhou nejhorší vichřici (hned po orkánu Kyrill z ledna 2007) v Česku a celkově jedenáctou nejničivější přírodní katastrofu u nás za posledních dvacet let.

Vladimír Bezděk

ROZHOVOR S JIŘINOU A JANEM ROSÁKOVÝMI

V tomto čísle vám přinášíme rozhovor se známým moderátorem a hercem Janem Rosákem, který v srpnu oslavil významné kulaté výročí, a s jeho manželkou, scénáristkou Jiřinou Rosákovou. Rozhovor se uskutečnil na Líšnici, krátce před letošním ročníkem Festivalu vína, který manželé Rosákové již 12 let pořádají v Mníšku pod Brdy. (Tedy již v červnu. Ale do minulého čísla se rozhovor nevešel. Pozn. redakce.)

Jak jste se dostali k pořádání festivalu vína? Přeci jen jste známi spíše z rozhlasu, televize či divadla...

Jiřina R.: Začalo to nevinou snahou něco udělat pro oživení života v Mníšku pod Brdy. Přestože jsem víno moc nepila, založili jsme v pár lidech Klub přátel dobrého vína – KPĐV. Nejprve nás bylo 5, pak 10, a tak se nám to zalíbilo, že jsme se rozhodli to nějak rozšířit, a před 12 lety jsme si tak vymysleli festival vína a vrhli se s nadšením do jeho pořádání. Mezitím se to rozrostlo a už je to organizačně náročnější, ale stále nás to baví. Děláme to v podstatě ve čtyřech lidech.

Jan R.: Není to opravdu žádná legrace. Já jako prezident festivalu musím s vzácnými hosty obejít všechny vystavovatele – a to obnáší 30 stánků! Vloni jsem udělal 3 kolečka!

Na Mníšku provozujete i hospodu U Káji Mařika, máte tam i divadélko K... Paní Jiřina měla i nabídku kandidovat do zastupitelstva...

Jan R.: To jsem ženě vymluvil...

Jiřina R.: Říkala jsem si, že by nebylo špatné se nějakým způsobem angažovat, nechtěla jsem patřit mezi ty, co se tam jen přijedou vyspat... Myslím si, že to je potřeba... Muse-la jsem však nakonec dát přednost rodinným záležitostem a docela mě tehdy i mrzelo, že jsem do toho nemohla jít. Nakonec jsem ale hrozně vděčná, že jsem se do toho nedala, protože ráda řeším vše napřímo bez zákulisních hrátek a také je těžké pracovat s lidmi, kteří tomu nevěnují 100 %...

Alespoň se můžete soustředit na jiné věci... Na co se mohou diváci těšit třeba ve vašem divadélku K?

Jiřina R.: Pravidelně hrajeme pro děti loutkové divadlo, zveme soubory, baví nás to, ale není jednoduché soubory zaplatit... Ze vstupného se to nepokryje, i když město si myslí opak...

Jan R.: ...jednou nám vzkázali, že na kultuře se přeci dá vydělat – at' se podíváme na Karla Gotta...

Jiřina R.: ...Nedávno jsme si ale uvědomili, že jsme vlastně nikdy pořádně nehráli spolu. Takže jsem vybrala hru, kde si tento sen splníme. Teď na dovolenou si s sebou bereme scénáře... jen musíme ještě sehnat režiséra, protože nikdo z nás to nemůže režírovat...

Jan R.: ...to bychom se hádali, každý máme svůj umělecký názor...

Jiřina R.: ...moc se těšíme, nikdy není pozdě si splnit nějaký svůj sen...

Oba spolupracujete i s Dobřichovickou divadelní společností (DDS)...

Jiřina R.: DDS kdysi chtěla, aby tam Honza hrál, a tak to nabídli i mně... Velmi mě to lákalo, ale několik let jsem přesto odolávala. Říkala jsem si, že to je tak trapné, všechny dámy tady čekají na roli a pak přijde nějaká manželka a nacpe se jim tam.... No ale pak jednou jim vypadla herečka, potřebovali rychlý záskok, a tak se ke mně ta příležitost takovou zvláštní oklikou vrátila...

Jan Rosák je znám i jako sportovec... Společně jste ale nikdy nespotovali... Přestože 20 let, co bydlíte na Mníšku, jezdíte kolem Líšnice, golf jako ideální společný sport jste objevili teprve před 4 roky! Dříve vás golf nelákal? Jak jste se k němu nakonec dostali?

Jiřina R.: To je moje zásluha. Nebavilo mě jen koukat, jak Honza sportuje – fotbal, automobilové závody – všude jsem byla jen divák... Ani tenis jsem se nikdy nenaučila, to se mnou musel hrát levou rukou. Přemýšlela jsem, jak bychom mohli trávit čas spolu, až nás opustí děti... 5 let mi trvalo Honzu přesvědčit, abychom to zkusili s golfem. Výsvětloval mi, že to je nuda, že potřebuje běhat, že potřebuje soupeře...

Jan R.: ... a jednou mě pak potkal můj bývalý kolega z rádia Ruda Pechan a říkal „Ty

ještě nehraješ golf? To musíš... já si Tě vezmu do parády...“ Tehdy jsem mu ještě odpověděl, že asi nikdy nebudu hrát... Když jsem to však řekl mojí ženě, tak řikala „vidíš, to je znamení...“ No a pak nás začal trénovat.

Jiřina R.: A navíc ta vidina, že to tady máme přes silnici kousíček... je to prima jít dopoledne sem, dát si oběd, odpoledne pak pracovat...

Jan R.: Když tak o tom přemýšlím, co jsem proti golfu vlastně měl... mně golf připadal, proti tenisu a fotbalu, které mám rád, jako nudný sport – to říkám záměrně, protože dnes už ten pocit neplatí. Navíc na mě působil jako sport snobů... Párkrát, když jsem se dostal do golfové klubovny jako host, tak jsem si říkal, „to je tedy vrchol, sem nikdy“... Mezi námi, tihle ti divní snobové jsou mezi golfisty pořád... ale člověk když nechce, tak je nepotká... ale pochopil jsem, že to není podstatné, že to je opravdu ryzi sport...

Pracovně jste velmi činní v Českém rozhlasu, především na Dvojce. Společně připravujete například páteční Štastnou cestu. Zajímavým pořadem je i jazykovědný koutek Slovo nad zlato, kde se snažíte zábavnou formou posluchače poučit a kultivovat náš jazyk. Vyzbrojen těmito znalostmi, dokážete odolat pokušení opravovat jazykové poklesky ostatních v běžném životě?

Jan R.: Ne, to já samozřejmě pořád poučuji! A machruji!

Jiřina R.: Když si to zapamatuješ!

Jan R.: Ano, když si to zapamatují... Vždycky totiž točíme 5–6 kousků naráz... a děláme to už několik let...

Na co se můžeme v rozhlasu dále těšit? Pozvali byste nás k poslechu něčeho zajímavého?

Jiřina R.: Letos našli v archivu nahrávku z roku 1969, kdy Honza ještě nebyl v rozhlasu, z Rožmberka.

Jan R.: To jsem ještě studoval práva a dě-

lali jsme v létě na hradě průvodce. Jednou přijel rozhlas s pořadem Pionýrské jitřenky a seriálem Dále do hradu dále. Začali jsme natáčet večer, kdy začala bouřka, blesky, nádherně to bylo tajemné, vymýšleli jsme si hrozné nesmysly, děsili jsme paní redaktorku. No a letos mě pozval kolega z rozhlasu obhospodařující archiv, Tomáš Černý, na Rožmberk. Takže jsem si vzpomněl na toto moje období a začal jsem kolegům povídat ještě větší pitomosti než tenkrát. A pak nám pustil původní záznam, já koukal jako blázen, ten hlas, jak se změnil... teď se to bude vysílat 20. srpna v pořadu „3x60, a to v pohodě“, na stanici Vltava Českého rozhlasu. Tak si to můžete poslechnout. Kdo to nestihne živě, může to pak najít i v archivu rozhlasu na internetu. Na závěr mi dovoďte Vám, pane Rosáku, popřát všechno nejlepší k 70. narozeninám! A společně Vám přeji vše nej i do Vaší šťastné cesty, která trvá již 40 let.

Ptal se M. Babšický

Přání k narozeninám to je tedy značně opožděné, ale popřát si vše dobré či ještě lepší, toho není nikdy dost. Takže se jménem redakce připojuji. A jako Honzův tenisový spoluhráč dodávám, že jsem úžasně rozuměl pocitu, jak je tenis skvělý sport, a golf musí být nuda (a hra trvá dlouho). Jsem zvědav, zda mě taky nějaké znamení přiměje do golfu se také pustit.

D. Havlík

PAMĚTNÍ KNIHA OBEČNÉ ŠKOLY V DOBŘICHOVICÍCH

V zimním čísle se seznámíme se zápisy z let 1935 – 1938. Ačkoli se zdá, že dobřichovické škoře se daří lépe, neboť po přístavbě měšťanské školy v roce 1934 je alespoň pro toto období zažehnán nedostatek učeben, postupným zaváděním dvou oddělení v každém ročníku se podstatně snižují počty dětí ve třídách a učitelské ústavy chrlí nové, mladé a snad i nadějně pedagogy, mezi nimiž je už znatelně větší zastoupení žen. V sousedním Německu se postupně chystá změna politických poměrů v naší republice, o jejímž dopadu na české školství se dozvíme v čísle jarním.

1935/36

Školní rok byl zahájen 2. září s 253 dětmi. Při 4. třídě byla zřízena pobočka. Vzhledem k tomu, že v budově obecné školy se nacházelo pouze 5 učeben, byla 1 třída umístěna do nové budovy měšťanské školy.

Třídy vedli:

1. 58 žáků – František Bobek
2. 48 žáků – Augustina Jankovcová-Matoušková
3. 51 žáků – Anna Feiferová
- 4.a 31 žáků – Antonín Frýdl
- 4.b 32 žáků – František Vyhnał
5. 33 žáků – Ladislav Kalina

Náboženství vyučují: katolické: 197 žáků – Marie Kolínová; československé: 29 žáků – Václav Mühlfeld; československé: 4 žáci – Anna Ernestová. K pravoslavnému náboženství se hlásí 2 žáci, bez vyznání je 21 žáků.

Václav Mühlfeld (*24. 9. 1903 Březové Hory u Příbrami) bydlel ve Zbraslavi. Od 3. 10. ho nahradila jeho sestra Božena (*14. 10. 1914 Březové Hory). Výuka náboženství československého se zvýšila na 2 h v týd-

nu a byla přidružena k výuce na měšťanské škole.

Školní zprávy byly vydávány dvakrát ročně. Před Vánoce bylo 29 chudých dětí poděleno šatstvem a obuví z Havlíkovy nadace. Od 10. 12. do 2. 3. dostávalo 43 dětí polévky na účet školní rady, celkem 1505 porcí. Anna Feiferová (*21. 2. 1909 Plzeň) začala vyučovat 1. 10. 1932 a na zdejší školu přichází z Vraného n/Vltavou. Dívčí ruční práce vyučovala Marie Hořejší (*13. 12. 1912 Lišov v Českých Budějovic). Bydlí v Horních Mokropsích, kde souběžně učí ženským ručním pracím. Řídící učitel Karel Plaňanský požádal o zdravotní dovolenou, která se protáhla na celý školní rok. Jeho žádosti o penzionování k 1. 9. 1936 bylo vyhověno. V srpnu se přestěhoval s manželkou Marií, rozenou Šimáčkovou, do Všenor. President Masaryk se pro nemoc vzdal svého úřadu k 14. 12. 1935 a 18. 12. 1935 byl zvolen jeho nástupcem dr. Edvard Beneš. Školní slavnosti probíhaly obvyklým způsobem: 28. říjen, 7. březen – o narozeninách TGM byla konána stromková slavnost, při níž byla na jeho počest zasazena lípa.

Nově přibývá oslava narozenin E. Beneše 28. května. Připomínají se i památné dny našich spojenců. Z osobností bylo vzpomenu to na: jugoslávského krále Alexandra – Osvoboditele a Sjednotitele, J. Žižku, J. A. Komenského, dr. Rašína, generála Štefánika, M. J. Husa, K. H. Máchu (100. výročí úmrtí). Nezapomnělo se na Svátek matek. V 1. třídě se rozšířila angína a příušnice, vyléčen byl ve dvou případech záškrť. Poprvé byly děti očkovány proti záškrť. Dobrovolné očkování proběhlo ve dnech 18. 5., 9. 6. a 23. 6., očkovat se dalo 49 dětí obecné školy. 5. 6. byli žáci očkováni proti neštovicím. Školní rok byl ukončen 27. 6. a 1 žák z 5. třídy byl propuštěn ze školy. Zapsal Karel Plaňanský.

1936/37

Školní rok začíná 1. září s 273 žáky v 7 třídách. Pobočné třídy jsou ve 2. a 5. ročníku.

Třídy vedli:

1. 51 žáků – František Bobek
- 2.a celkem: 62 žáků – Václav Beran, Ludmila Měřínská
- 2.b Helena Bránecká – Tomášková
3. 49 žáků – František Vyhnal
4. 45 žáků – A. Feiferová-Jezberová, M. Zábranská
- 5.a celkem: 66 žáků – Antonín Frýdl
- 5.b Ladislav Kalina

Dívčí ruční práce vyučují Marie Nováková-Dvořáková a Marie Hořejší. Ve výuce československého náboženství se mění vyučující, přichází Libuše Žikušková. Od 1. 7. 1936 odchází definitivní učitelka Augusta Jankovcová-Matoušková do Prahy-Troje. Václav Beran (*15. 9. 1914 Nesvačily, okr. Blatná), absolvent učitelského ústavu v Příbrami, nastoupil po 2 letech vojenské služby na své první místo v Dobřichovicích a učil zde do 28. 2. 1937, kdy byl ustanoven výpomocným učitelem na obecné škole ve Slapech. Od 1. 12. zastupuje onemocnělou učitelku Annu Jezberovou (těhotenství a mateřství) do 31. 7. 1937 Marie Zábranská (*27. 6. 1915 Nepomuk, okr. Přeštice),

absolventka pražského učitelského ústavu. Působila jako hospitantka v Praze, pak jako praktikantka a výpomocná učitelka v Berouně. Od 1. 3. 1937 je ustanovena za V. Berana zatímni učitelka Ludmila Měřínská (*4. 9. 1893 Žižkov). Maturita jí byla Zemskou školní radou prominuta. Působila v Citově, okr. Mělník, a v Přerově. Do školy přichází praktikantka Zdenka Šáchová (*7. 11. 1917 Tábor), absolventka střední školy v Táboře a Státní pedagogické akademie v Praze. Na obecné škole praktikovala 6 h týdně a současně i na měšťance.

15. 1. bylo povoleno vyučování němčině jako nepovinnému předmětu. Ve 4. a 5. ročníku ji učila Anna Feiferová-Jezberová a od 1. 12. Marie Zábranská.

V roce 1937 byla zvolena nová školní rada, v níž obecnou školu zastupovali: František Bobek a Ladislav Kalina, měšťanku Ladislav Maršálek, ředitel, Karel Jezbera a Julie Drimlová, učitelé. Předsedou byl zvolen Karel Havlík, mlynář, místopředsedou Josef Bartůněk, obchodník, za členy: Antonín Šoch, kolář, František Alferi, úředník, Josef Matl, úředník ředitelství st. drah v. v., Václav Miffek, klempíř, Jiří Novák, bankovní úředník, za Lety František Švéd, skladník, František Sedlák, truhlář, za Vonoklasy Josef Strejček. Jako náhradníci jsou vybráni Jiří Syrovátka, dělník, Richard Tláskal, hostinský, a Josef Okrouhlík, státní zřízenec.

Školní slavnosti probíhaly v navyklém pořádku. Oslaveny byly: státní svátek 28. říjen, 7. březen a 28. květen – narozeniny obou presidentů. Připomínají se památné dny našich spojenců, na konci října je vyhlášen Den šetrnosti a v listopadu Den čistoty. Z osobností se připomínají: jugoslávský král Alexandr, J. Žižka, dr. Rašín, generál Štefánik, M. Jan Hus. Oslavil se Svátek matek. Památka padlých byla vzpomenu ta na Dušičky, na čestný hrob obětí světové války v Karlíku byly položeny věnce a obětiny (peněžní dary) byly zaslány Zemské péči o mládež. 28. 1. navštívil školu zemský školní in-

spektor dr. Rudolf Šimek, vrchní školní rada. Okresní školní inspektor Ferdinand Černý přicházel pravidelně třikrát v roce.

Kvůli angíně, spále a záškrť byly učebny vydesinfikovány. V průběhu školního roku zemřeli 2 žáci. 9. 9. 1936 zemřela v pražské nemocnici Jindřiška Šochová, žačka 1. třídy, na zápal slepého střeva a 8. 11. 1936 Jaroslav Miška z 2. na zápal plic. Rodina Miškova darovala škole 150 Kč, za něž byly koupeny knihy do žákovské knihovny. Berounský úvěrový ústav věnoval žákům 1. třídy vkladní knížky s 5 K vkladem. Ing. Machovský daroval dětem ovoce. Školní rok byl ukončen 26. června, do měšťanky postoupilo 45 žáků a 7 žáků bylo propuštěno. Zapsal František Bobek, zatímni řídicí učitel.

1937/38

Školní rok začíná 1. září s 276 žáky v 9 třídách se 4 pobočkami. Dochází k několika výměnám v učitelském kádru. Definitivní učitel František Vyhnal byl ustanoven od 1. 7. 1937 do Prahy. Zatímni učitelka Helena Bránecká-Tomášková odchází od 1. 9. 1937 do Horních Černošic, k témuž datu přestupuje do Radotína výpomocná učitelka Marie Zábranská. František Bobek je jmenován k 1. 7. 1937 definitivním řídicím učitelem. Nově přicházejí: Marie Vlková-Hnátková (*17. 3. 1896 Horažďovice), absolventka učitelského ústavu v Českých Budějovicích, působila v okr. Strakonice, naposledy v Horažďovicích. Božena Pokorná-Myšková (*1. 6. 1913 Kutná Hora) ve svém rodišti absolvovala učitelský ústav a vyučovala v tamním okrese. Naposledy učila ve Zbraslavi. Od 1. 9. do 1. 12. vypomáhá s výukou za Annu Jezberovou, která čerpá zdravotní dovolenou, Marie Sloupová (*18. 3. 1914 Praha), absolventka pražského reálného gymnázia. Složila doplňovací zkoušky na uč. ústavu a pracovala jako praktikantka a pak i jako vedlejší učitelka němčiny v Řevnicích. Od 1. 12. odchází do Kunratic. K 1. 9. nastupuje nový učitel Jiří Profous. Učitel

Antonín Frýdl čerpá zdravotní dovolenou od 17. 1. do 30. 6. a zastupuje ho od 1. 3. Jaromír Vitmayer (*6. 9. 1917 Praha), absolvent uč. ústavu v Praze, hospitant na pražských školách, praktikant v Kunraticích a výpomocný učitel v Nebušicích. Jako praktikantky přicházejí Jana Landová (*11. 2. 1918 Dobřichovice), absolventka uč. ústavu v Praze, (později provdaná Kýhosová) a Magdalena Koukolíková, roz. Feiferová (*1. 1. 1913 Komárno), absolventka reálky v Táboře a 1. ročníku učitelského ústavu v Hořovicích.

17. 9. 1937 pořádaly učitelské sbory obou škol v sokolovně tryznu za zemřelého presidenta Masaryka za četné účasti občanstva. Státní svátek 28. říjen byl rovněž oslaven v sokolovně. Na programu byl hold státní vlajce, proslovy Františka Bobka a Jiřího Profouse, dále recitace, zpěv písní a scénky žáků ze všech tříd. Hrál orchestr hudebního sdružení v Dobřichovicích za četné účasti obecnstva. 20. prosince pořádala Okresní péče o mládež za účasti všech místních korporací a obou škol slavnost Vánoční stromek republiky. Žáci opět vystoupili s recitací a zpěvem. 7. března se konala v sálu Bio Sokol pietní vzpomínka narození presidenta Osvoboditele. 10. dubna se uskutečnila slavnost jmenování generálního inspektora branné moci Jana Syrového čestným občanem Dobřichovic. Před sokolovnou ho uvítal jménem žactva obecné školy František Šrepl, žák 5. třídy, a Raisa Novotná, žačka 3. třídy, mu předala kytici růží. 26. května byl u příležitosti narozenin presidenta E. Beneše na hřišti DTJ sraz občanů, byl vzdán hold státní vlajce a účastníci vyslechli presidentův projev z rozhlasu. Škola oslavila jeho narozeniny poslechem reprodukováné hudby, recitací a scénkami. Gustav Nuhlíček, inspektor finančního ředitelství, věnoval škole bustu E. Beneše. DTJ předala škole 100.- Kč na učební pomůcky. V zimě bylo rozdáno 1 394 porcí polévky za 1 081.- Kč, 109 dětí bylo poděleno šatstvem a obuví za 3 847.-

Kč. Proti záškrtu bylo očkováno 58 dětí za 385.- Kč. Na toto přispěli: místní školní rada 281.- Kč, obec 500.- Kč, Okr. péče o mládež Zbraslav 300.- Kč, firmy a soukromníci 360 Kč, akce Venkov dětem 700.- Kč a Demokratické děti 200.- Kč, jiní dárči 2972.- Kč. Na Fond pro věcné potřeby státu upsali učitelé 580.- Kč a žáci 489.40 Kč.

Z nemoci se u žactva vyskytlo pár případů spály a záškrtu. Školní rok byl ukončen 22. 6. a 3 žáci z 5. třídy byli propuštěni ze školy, 3 odešli na školu střední a 48 do měšťanské školy.

Zapsala Jana Váňová

STAVEBNĚ HISTORICKÝ VÝVOJ SELSKÝCH GRUNTŮ V PALACKÉHO ULICI (část 2.)

2. část věnujeme poměrně zachovalému malému statku čp. 17, v kronikách jmenovanému jako podsedek Řezníčků, grunt kreyczovský, i když z ulice je tato malá usedlost a její zchovalý ráz málo patrný.

Zajímavý je vznik této usedlosti a to v severní části velké parcely gruntu čp. 16, který v současnosti již neexistuje a na jeho místě je náměstí, pošta a bytové domy. (Pozn.: Vše bylo postaveno ve vybourané proluce z konce 70. let minulého století, kdy byla státem podporovaná demolice center měst. Tato politika státu byla pro finanční náročnost opuštěna v 80. letech a poničený urbanismus se zacelil až výstavbou soukromého investora, ten vytvořil náměstí, které dosud v Dobřichovicích nebylo.)

Hospodář z čp. 16 pro sebe postavil v zadní části gruntu chalupu nazývanou podsedek. Ta už v 17. století patřila jiné rodině na oddělené úzké parcele. Na historické mapě je zobrazena žlutě – tedy roubená obytná stavba s chlévy; podlouhlá černě ohraničená část celého statku je celý původní grunt čp. 16 přístupný z ul. 5. května.

Po požáru v ulici v r. 1896 byla postavena již zděná stavba ale na původní dispozici. Jako doklad této historie lze dosud spatřit původní sklep dříve pod roubenou chalu-

Pohled z ulice na rekonstruovanou podobu (ve stejném měřítku) od 17. století do 19. století nahoře / zač. 20. století dole, kde je půdorys domu širší a tedy štít vyšší.

Vyznačený štít čp. 17 na staré pohlednici.

pou a část komína černé kuchyně, ten byl ubourán až na přelomu 19. a 20. století, ale zachovala se ještě část v dispozici domu. Při přestavbě byla využita celá šířka uliční fronty parcely pro zděnou stavbu se štítovou stěnou do ulice (tehdy nejvyšší štít v ulici) a bránu. To je patrné na staré pohlednici z 50. let minulého století.

Další historickou část usedlosti nalezneme v zadní části parcely, kde stojí dosud stodola s chlévem zaklenutým do klenebních pasů a mimořádně zajímavý vysoký sklep s valenou klenbou, který pravděpodobně sloužil i pro uložení ledu. Na sklepní místnosti byla později postavena stodůlka.

Sklep měl původně vstupní část s ležatými dveřmi, které se používaly jako vstup do podzemních částí ve všech starších zemědělských usedlostech. Takové sklepy, které sahaly cca 1 m klenbou nad terén, se zastřešovaly sedlovou střechou položenou konstrukcí pro střešní krytinu přímo na terén. Ve stěně sklepa lze rozeznat otvor na sjezd skladovaného materiálu. V sousedství bývala zeď zahrady řádu Křížovníků s červenou hvězdou. Sklep ani pozdější stodola nebyly ze zahrady přístupné. Celé čp. 17, které tvoří poměrně malá nenápadná usedlost, se skládá ze dvou budov. Uliční část má historické kořeny v pozdním středověku a dosud je z této doby zachováno sklepení v chalupě, část komína černé

kuchyně a stavební čára, která tvoří do současnosti uliční čáru a frontu zástavby.

V druhé budově, která se od doby svého vzniku vůbec neměnila, je stodůlka s chlévem a sklepem. Stavby vznikly v polovině 19. století, sklep bude ale pravděpodobně starší.

S výše popsanou stavbou souvisí sousední stavba čp. 111 – patří rodině Koutníků, která je popsána v knize *Letní rezidence Pražanů*, editované Mgr. Šárkou Koukalovou z r. 2015.

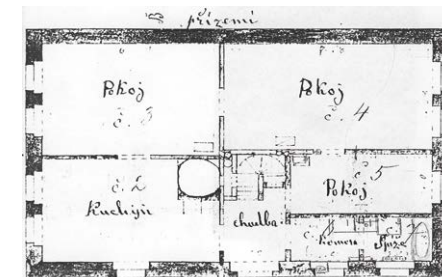
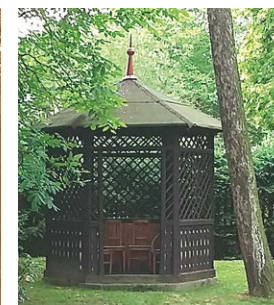
Široký vstup do sklepa a ukázka původních ležatých dveří na sklepní schodiště.

cepe využívání zahrady. Do současnosti se zachoval dřevěný altán jako ukázka tesařské práce předminulého století.

Z původních plánů vily vyplývá, že se na konci 19. století stále projektuje v kuchyni pec s topeništěm přístupným z jiné místnosti. Fotografie dokládají (tehdy obecně ceněnou) podobu zahrady s řadou zahradních prvků a drobné architektury.

J. Mejsnarová, L. Kučerová

Dům je postaven na původní zahradě gruntu čp. 16, která byla spolu s podsedkem (Pozn.: Viz text k čp. 17) za stodolou usedlosti. Představuje jednu z nejstarších dochovaných vil z konce 19. století. Tato jediná byla postavena v původní centrální venkovské části obce v r. 1886 pro bydlení; byla odsazena 2 m od uliční čáry s předzahrádkou. Zadní zahrada byla koncipována jako místo odpočinku spojené s předměstskou vilou (na zahradě byl skleník, 2 altány a prostorové dřevěné konstrukce pro pnoucí okrasné rostliny, které se uplatňovaly i na fasádě odvrácené od ulice) - v ulici do té doby nová kon-

Články o STAVEBNĚ HISTORICKÉM VÝVOJI SELSKÝCH GRUNTŮ V PALACKÉHO ULICI jsou zkrácené a upravené verze

z právě vycházející publikace. Věříme, že publikace bude zajímavá nejen pro obyvatele Dobřichovic, ale i pro širokou veřejnost. Publikaci bude možné zakoupit v Dobřichovickém INFOCENTRU v ul. 5. května od cca 10. prosince 2017 denně (kromě úterý): 13-18 hod a v sobotu: 9-13 hod

Paní Milada a Ludvík Vaculík na zahradě v Dobřichovicích (z archivu FLÚ AVČR).

LÁĎA A DOBŘICHOVICE

František Topič, známý prvorepublikový nakladatel a mecenáš, vlastnil v Dobřichovicích letní sídlo, velkorysou vilu na dnešní ulici K tenisu. V ní trávil letní měsíce svého dětství jeho jediná vnučka po matce jménem Milada. Aby se to nepletlo, říkali jí Láďa. Existuje příběh o tom, jak chtěl František Topič ze zahradní skalky vytrhnout nálet břízky, Láďa ho ale uprosila, ať nechá stromek růst. Bříza poté rostla spolu s ní.

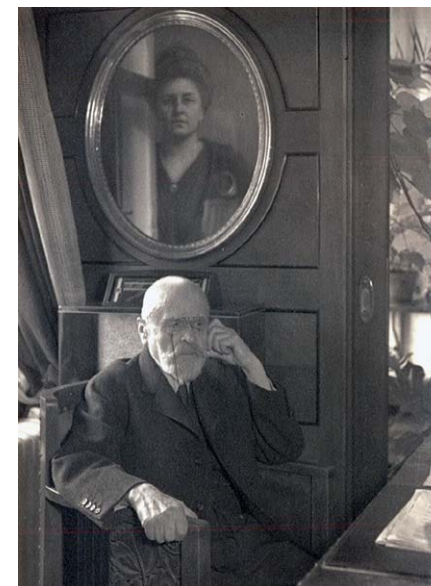
Když bylo Miladě šestnáct let, vypravila se na prázdniny do Norska. Nebyla to náhoda, že zamířila do těchto odlehlých krajů. Nakladatelství F. Topič se kromě literatury české a francouzské orientovalo i na literaturu severskou, kterou vydávalo v edici Topičovy Bílé knihy. Láďa často doprovázela svou matku Miladu, která se na chodu

nakladatelství také podílela, a poslouchala, jak s editorem edice Topičovy Bílé knihy Josefem Knapem mluví o norských, švédských, dánských a islandských autorech. Někteří z nich byli navíc s pražskými nakladateli v osobním kontaktu. Zimní měsíce trávil Topičovi často v Krkonoších, tam zase malá Láďa poprvé spatřila pravého norského lyžaře.

V roce 1933 opustila Československo a k překvapení všech začala záhy psát domů dopisy, z nichž vysvítalo, že potkala muže svých snů a hodlá v Norsku zůstat. Paličaté děvče si prosadilo svou a o rok později (ještě před dovršením osmnáctého roku, aniž by dokončilo střední školu) se konala svatba mezi Miladou Topičovou a norským malířem Hallvardem Blekastadem. Novým domovem se Miladě Ble-

kastadové stalo údolí Gausdal v norském vnitrozemí nedaleho Lillehammeru.

Přišla druhá světová válka a kontakty s Prahou se na čas přerušily. Mezi lety 1936-51 přišlo na svět sedm dětí – pět synů a dvě dívky. Miladě ale nestačilo věnovat svou energii péči o domácnost, do rodinného rozpočtu začala záhy přispívat překlady a publicistikou. První překlady norských ruralistů Ingeho Krokanna a Tarjei Vesaase vyšly v rodinném nakladatelství. Těžiště její překladatelské práce však spočívalo v překladech do norštiny. Za život přeložila více než dvacet pět knih od klíčových českých autorů 20. století. Kromě románů Karla Čapka to byla především díla Ludvíka Vaculíka, Václava Havla, Milana Kundery, Ivana Klímy a dalších. Přeložila také několik knih Jana Amose Komenského, o něhož se posléze začala zajímat také jako badatelka. Stipendium jí umožnilo zaměřit se na výzkum týkající se Komenského života. Jeho výsledkem byla devítisetstránková disertační práce s názvem *Comenius. Versuch eines Umrisses von Leben, Werk und Schicksal des Jan Amos Komenský*, která vyšla posléze jako monografie a dodnes zůstává nejcitovanější biografií věnované této evropské osobnosti. Od konce padesátých let působila Milada Blekastadová na slavistice University v Oslu, kde přednášela českou literaturu a vyučovala češtinu. Svůj badatelský zájem

F. Topič, fotografie z 30. let minulého století.

postupně prohlubovala a stala se editorkou nevydané korespondence Komenského a jeho přátel (1976) a jeho zetě Petra Figuly (1989). Inspirovala a podporovala snahy českých komeniologů Antonína Škarky a později Julie Novákové o vyluštění Komenského rukopisu *Clamores Eliae*. Stála také za švédsko-anglickou edicí Komenského obranného a zčásti autobiografického spisku *Continuatio admonitionis fraternae*.

Největší význam Milady Blekastadové spočívá ve zprostředkování literárních a osobních kontaktů mezi Norskem a českými zeměmi (do Československa celý život pravidelně jezdila). Neveřejně podporovala český kulturní disident a udržovala kontakty s významnými osobnostmi české vědy a kultury nejen v Československu, ale i v exilu, současně s tím se podílela na šíření samizdatové literatury. Tyto kontakty dokumentuje mimo jiné rozsáhlá korespondence nalézající se v pozůstalosti Milady Blekastadové, která je částečně uložena ve Filosofickém ústavu Akademie věd ČR,

Paní Milada v 30. a 80. letech minulého století.

částečně se nalézají ve sbírkách Národní knihovny v Oslu.

K velmi blízkým přátelům Milady Blekastadové náležela rodina Vaculíkových, která dnes spravuje Topičův dobřichovický odkaz. Za překlad Vaculíkova románu Sekyza obdržela Milada Blekastadová v roce 1969 cenu Svazu norských překladatelů. Dostalo se jí i řady jiných ocenění, v roce 1997 ji prezident Václav Havel vyznamenal za její celoživotní dílo medailí Za zásluhy. Sám Ludvík Vaculík o ní a jejím překladatelském díle v Posledním slovu pro Lidové noviny prohlásil: „Na tomto příběhu a výsledku je až otřesně zvláštní to, že přítomnost

nějaké národní literatury na cizím území záleží na jednom člověku“ (Lidové noviny, 8. 7. 1997).

Sté výročí narození Milady Blekastadové připomíná putovní výstava *Neviditelný most. Milada Blekastadová 1917–2003*, která v lednu doputuje do Dobřichovic, kde bude vystavena v křižovnické residenci od 26. 1. do 17. 2. 2018. Vernisáž 26. ledna v 18 hodin obohatí storytellingové představení s názvem *Já, Láda*. Další informace o výstavě lze najít na stránkách www.miladablekastad.com/.

Karolína Stehlíková

JIŘÍ ŠUTT (1927-1998)

dobřichovický voják, letec a jachtař

V letošním roce jsme si připomněli 90 let od narození účastníka zahraničního odboje, sportovce a dobřichovického občana Jiřího Šutta.

Narodil se 11. srpna 1927 ve Vilniusu, který byl v té době součástí Polska (dnes je to hlavní město Litvy). Když mu bylo 12 let vypukla druhá světová válka a Polsko bylo napadeno a jeho západní část okupována hitlerovským Německem. Východní část Polska, kde žili Šuttovi, obsadili vojáci sovětské Rudé armády a následně byla připojena k tehdejšímu Sovětskému svazu.

Jeho otec Jakub Šutt byl nejspíš popraven Stalinovou tajnou policií v Katyňském lese spolu s mnoha dalšími důstojníky polské armády. Jeho matkou byla Anna Beranová, která pocházela z české rodiny, žijící na Ukrajině.

Necelé dva roky po začátku druhé světové války zaútočila německá armáda 22. 6. 1941 i na Sovětský svaz. Po dohodě s československou exilovou vládou, která pod ve-

dením presidenta Beneše sídlila v Londýně, se na sovětském území začaly v roce 1942 tvořit československé jednotky. Pod velením tehdejšího podplukovníka Ludvíka Svobody se začaly organizovat v Buzuluku.

Jako šestnáctiletý vstoupil Šutt do československé zahraniční armády v roce 1942 v Buzuluku. Účastnil se bojů na východní frontě. Od 23. března 1943 byl přidělen k štábní spojovací četě a od 3. července 1943 sloužil u spojovací čety. Současně byl pravidelně povyšován – od 11. prosince 1943 byl povýšen na svobodníka a od 10. května 1944 na desátníka. V naší armádě na východní frontě s ním sloužila i jeho matka a její budoucí manžel Václav Beran.

Zde je potřeba stručně uvést, že po okupaci českých zemí hitlerovským Německem dne 15. 3. 1939 odcházela řada českých i slovenských vlastenců do zahraničí, kde na území Polska a Francie postupně vznikaly první československé vojenské jednotky. Po pádu Polska a Francie se centrum našeho zahraničního odboje přesunulo do Velké Británie, kde se zejména proslavili čeští a slovenští letci, a po útoku německé armády na tehdejší Sovětský svaz dne 22. 6. 1941 se začaly tvořit v roce 1942 další československé jednotky na jeho území. Do našich zahraničních jednotek vstupovali vedle emigrantů i krajané.

V období květen 1944 - září 1945 absolvoval Šutt pilotní školu v SSSR. Po válce zůstal Jiří Šutt sloužit v armádě. Jako někdejší příslušník zahraničního odboje měl před sebou slibnou kariéru leteckého důstojníka, zvláště když se po únoru 1948 začal vládnoucí komunistický režim zbavovat letců. Většina důstojníků letectva v období po válce do roku 1948 za sebou měla službu v našich jednotkách na Západě a komunisté je považovali za potenciálně nebezpečné. Kariéra mladého důstojníka Šutta u letectva však netrvala dlouho, neboť ji přerušila tragická nehoda. Dne 4. září 1949 havaroval během leteckého dne v Brně, když předváděl se svým letem vzdušnou akrobacií. Následně byl přeložen do výslužby jako invalida. To však

nebyla jediná tragédie, která jej potkala. Po převzetí moci komunistickou stranou v únoru 1948 následovaly rozsáhlé čistky, při nichž byli persekurováni skuteční i potenciální nepřátelé nového režimu. Spolu s matkou byl po zatčení nevlastního otce nuceně vystěhován z pražského bytu do Dobřichovic.

V květnu 1950 byl dán na tzv. dovolenou s čekáním a v příštím roce přeložen do zálohy. Propuštění z armády nejspíš rovněž souviselo s zatčením a následným odsouzením jeho nevlastního otce.

Když začaly v 60. letech první rehabilitace politických vězňů, byl zrušen rozsudek nad jeho otčímem Beranem, bylo řešeno i Šuttovo propuštění z armády a symbolicky byl povýšen na kapitána v záloze.

V Dobřichovicích bydlel Šutt od 20. 5. 1950 v ulici Za Mlýnem 317 až do odchodu do Domova důchodců v Mníšku pod Brdy (společně se svým nevlastním otcem V. Beranem) dne 17. 11. 1994. Zde i zemřel dne 28. 4. 1998. Jiří Šutt byl od roku 1966 ženatý, později ovdověl.

Jeho život v Dobřichovicích byl spjat s jeho koníčkem – jachtingem. Protože kronika jachetního klubu Dobřichovice se nedochovala, jsme v odkázání na vzpomínky pamětníků. Podle nich byl při zrodu Jachetního klubu Dobřichovice a stal se mistrem republiky v letech 1959, 1960, 1961.

Budeme moc vděční čtenářům, kdyby mohli doplnit údaje o tomto dobřichovickém odbojářovi.

*P. Buchtele,
SOA Praha-západ*

Pozn. redakce: rádi se připojujeme k prosbě autora týkající se dalšího zpřesňování životních osudů této velmi zajímavé osobnosti, která i v Dobřichovicích zanechala výraznou stopu. Redakce velmi ráda zprostředkuje autorovi článku další informace a doplňky a předem za ně děkuje.

KULTURNÍ PŘEHLED

prosinec 2017

Podrobnější informace najdete na webu Dobřichovic a v Informačním listu.

výstavy – Residence

Café galerie Bím

Sochy a bílé obrazy, autor Antonín Kašpar.

sál Dr. Fürsta, ul. Anežky České

sobota 25. listopadu – neděle 3. prosince, denně 13:30-18:30

Květinové dekorace (dekorace ze sušených květin, keramika, vánoční výzdoba aranžovací pomůcky a další)

Leden

26. 1. - 17. 2. 2018: Residence křižovníků s červenou hvězdou: Výstava Neviditelný most.

Milada Blekastadová 1917–2003, uspořádaná ke 100. výročí narození této významné badatelky, překladatelky a dobřichovické rodačky. Vernisáž: 26. 1. 2018 v 18 hodin.

19. - 25. 2. 2018 v residenci: Výstava výtvarných prací školy dospělých žáků z výtvarné školy paní Jandákové.

Jednotlivé akce

sobota 2. prosince, residence

Adventní trhy, ohňostroj v 17h

sobota 2. prosince ve 20 hod., sportovní hala Bios

Mostový ples – vystoupí taneční orchestr Jindřicha Váchy a Jazz Elements

sobota 16. prosince 12-17 hod., residence

Dětský vánoční jarmark a vystoupení dětí ZUŠ ve 13h

v 15h Kvak a Žbluňk, divadlo Tondy Novotného

projíždky na konících, pečení, dílny Arteradky, kovář a živá hudba Modrý cimbál

sobota 16. prosince v 19 hod., kaple sv. Judy Tadeáše

Koncert dámského vokálního souboru Cabinet

neděle 17. prosince v 15h, sál Zelený ostrov

Tradice společně – adventní setkání seniorů

vystoupí místní hudební trio a společné zpívání s Pavlem Pekným, cukroví vítáno.

Únor

28. 2. 2018, residence: Koncert skupiny Nezmaři

A. Kudrnová a redakce

Velmi speciální pozvánka na zcela unikátní akci

V úterý 19. prosince a v pátek 22. prosince od 19 hodin se v křižovnické residenci v restauraci Zámecký had uskuteční dva zcela unikátní adventní večery s doprovodným programem.

V úvodu zazní adventní hudba a zpěvy s vyprávěními.

Hlavní program:

KAREL JAROMÍR ERBEN – ZDENKO FIBICH: MELODRAM ŠTĚDRÝ VEČER

Účinkují:

Ivana Ferová (housle) a Jaroslav Šaroun (klavír)

soubor Ludus musicus

připravil František Běhounek

jednotné vstupné: 200,- Kč

předprodej: Informační centrum, restaurace „Zámecký had“

vstupenky je nutno zakoupit v předprodeji z důvodu omezeného počtu míst

BĚHEM VEČERA JE MOŽNO ZAKOUPIT ADVENTNÍ POHOŠTĚNÍ

Doprovodný a opět zcela unikátní program:

VÝSTAV ADVENTNÍCH BETLÉMŮ

Ing. Edmund Teyrovský i sochař Čeněk Vosmík by měli radost

Socha sv. Václava od Čeňka Vosmíka našla důstojné místo před kostelem sv. Václava ve Všenorech. Ve čtvrtek 28. září 2017 se ve dvě hodiny odpoledne shromáždilo před kostelem sv. Václava mnoho a mnoho lidí. Hudebním vystoupením zahájili slavnost Andrea & Sean. Starosta Zdeněk Seidler pronesl úvodní slovo. Socha sv. Václava byla poté slavnostně posvěcena P. Robertem Hanačíkem. Sv. Václava oslavily i děti z Mateřské školy zpěvem a Monika Černošková uměleckým přednesem básně.

Hlavní aktér, sochař Petr Váňa, který sochu restauroval, zajímavě vyprávěl o procesu, kterým socha prošla, než se změnila z původní šedivé barvy do pískovcové. A nejedná se jen o změnu barvy! Eva Tomisová pře-

četla *Příběh sochy*, který byl pro zájemce k dispozici na stánku Všenorské knihovny. V současné době jej najdete na adrese: <http://www.vsenory.cz/knihovna-infocentrum/o-vsenorske-knihovne/>

Ze slavnosti před kostelem. Foto Yvona Maršálová.

Jako upomínka na slavnost byla Janem Magetem navržena pamětní pohlednice. Na stánku Všenorské knihovny Na Návsi, který zde byl umístěn v rámci všenorského Posvicenského Jablkobraní, byly po slavnosti k dispozici pohlednice, nová turistická razítka a placka s památným dubem, rovněž dle návrhu Jana Mageta.

P. Váňa se sv. Václavem. Foto Jan Maget.

Socha, na kterou se díváme s obdivem a úctou, je kopie sochy sv. Václava, která stojí na zábradlí rampy Pražského hradu. Na náklad světcího biskupa svatovítské kapituly Františka Krásla ji vymodeloval sochař Vincenc (Čeněk) Vosmík. V roce 1906 jej vysekala sochařská škola v Hořicích z hořického pískovce.

Naše socha sv. Václava byla součástí parku Teyrovských, který vybudoval v letech 1926 a 1927 Ing. Edmund Teyrovský, majitel pražských čistíren a barvíren, podle návrhu architekta Aloise Dlačače.

Čeněk Vosmík vytvořil pro park v Horních Mokropsích celkem 4 figurální plastiky slavných českých osobností: sv. Václava, Mistra Jana Husa, Jana Amose Komenského a jezdeckou sochu Jana Žižky. Sochu sv. Václava darovali obci Všenory manželé Dvořákové, na jejichž pozemku se nacházela.

Původně jsme si mysleli, že sochu jen přemístíme, ale sochař a restaurátor Petr Váňa, kterého jsme požádali o pomoc, nás vyvedl z omylu. Sochu je třeba restaurovat. A měl pravdu. Sv. Václav po jeho odborném zásahu maximálně získal.

Praporec, který sv. Václav má, není originál, ale kopie vytvořená Janem Magetem. Originál je uložen prostorách Všenorské knihovny.

Pro sochu bylo třeba postavit podstavec. Vizualizace umístění sochy a podstavce je rovněž dílem Jana Mageta.

Na podstavci je nápis, který zdobil původní podstavec: ŽIJTE V LÁSCE! BUĎTE SVORNÍ! Pro nový podstavec jej zhotovila Eliška Váňová. Původně byl nápis zcela jiný, historii vzniku i zániku prvního nápisu na podstavci známe. Je součástí vyprávění *Příběh sochy*.

Přejme si nyní, abychom mohli naplnit poselství, které nám na podstavci sochy zanechali tvůrci: Žijte v lásce! Buďte svorní!

Alena Sahánková,
Kulturní komise Všenory

Snění o minulosti

Zatímco ve večerních hodinách v sobotu 28. října se na Pražském hradě vyznamenávalo a oceňovalo, na dobřichovickém zámku se v literárně-hudebním pásmu *Snění o minulosti* souboru Ludus musicus zpívalo, hrálo a předčítalo. Prostřednictvím ukázek z knih L. Otčenáška *Na pomoc Dohodě*, A. Jakovleva *Rusko plné křížů*, A. Solženicína *Lenin v Curychu* a dalších se vzpomínalo na poslední léta rakouské monarchie, na dobu předcházející vzniku Československa, na první světovou válku a také na události související s říjnovou revolucí v Rusku. Krátká vzpomínka byla věnována i památce našich někdejších spoluobčanů, kteří ve válce bojovali a nevrátili se.

Během večera zazněly skladby a písně, které byly v tehdejší době aktuální, jako třeba *Pražské děti* K. Hašlera, sokolský pochod

Lvi silou, vzletem sokolím a ruská revoluční Ty v poutech. Trochu mě překvapila píseň Ruský domov, kterou složil K. H. Borovský po návštěvě Ruska na nápěv Kde domov můj; o tom, že „něco takového“ existuje, jsem vůbec nevěděl. Jedna z dalších melodií mi připomněla dávná léta, kdy jsme někdy kolem roku 1947 v oddílu dobřichovických skautů zpívali píseň, která za první světové války provázela americké vojáky bojující v Evropě. Byl jsem v celém sále (včetně koncertujících) asi jediný, kdo mohl melodii doprovázet slovy; aspoň první sloku a refrén nemohu neuvést:

*Tvé modré oči slzí, má milá, neplač již;
my vrátíme se brzy, zdeptáme Němců říši!*

*Tvé modré oči naposled zřím,
dej, ať je ještě jednou popatřím!
Tvé modré oči, štěstí je v nich;
jich vzpomenu ve chvílích posledních.*

Docela by mě zajímalo, zda někdo z mých vrstevníků si tato slova pamatuje a vzpomene si, jak často jsme tuto píseň na schůzkách a u táboráku zpívali. Člověk sice většinou sní o budoucnosti, ale i snění o minulosti, jak všem zúčastněným ukázal soubor Ludus musicus, může člověka potěšit. Za krásný večer, který zakončily hymny České i Slovenské republiky, patří všem účinkujícím velký dík.

HgS

Barevná zákoutí Tomáše Bíma a originální malba sochařky a malířky Elžbiety Grosseové a něco navíc (krokodýl)

Malířská, grafická a ilustrační tvorba Tomáše Bíma doznala za poslední desetiletí značné proměny, jak tematicky, tak i v barevnosti. Možnost cestování, poznávání různých světadílů, krajinných scénérií, časem zašlých strojů a odložených předmětů učinily v jeho pohledu překvapivá zákoutí vyvolávající nostalgii starých dobrých časů. Jeho nezvyklé pohledy na známá velkoměsta, městyse, hřiště, oceány a neko-

nečné pusté opuštěné krajiny v barevném opojení zdánlivě klidných výjevů charakterizující Bímovský rukopis, kterému podléhá ne jeden sběratel či galerista, ale i běžný člověk po celém světě. Jeho výstavy stále mají značný divácký ohlas a on sám svou pílí a neustálým obměňováním témat dokazuje, že jde svou jedinou správnou cestou. O tom všem se můžete přesvědčit v útulné galerii Tomáše Bíma v DOB Centru, v ulici Za Parkem v Dobřichovicích.

14. 11. 2017 v podvečer byla před touto galerií slavnostně odhalena keramická socha v podobě „Krokodýla“ od neméně známé sochařky a malířky Alžbiety Grosseové. Ta při příležitosti svých a Bímových listopadových narozenin navíc vytvořila keramickou bustu samotného mistra Tomáše Bíma. Velmi zdařilý portrét vyjadřuje vrstvené pocity životního sedmdesátiletého běhu barevného intimního světa a prožitku, slávy, úspěchu a bilancování. K vidění v interiéru galerie.

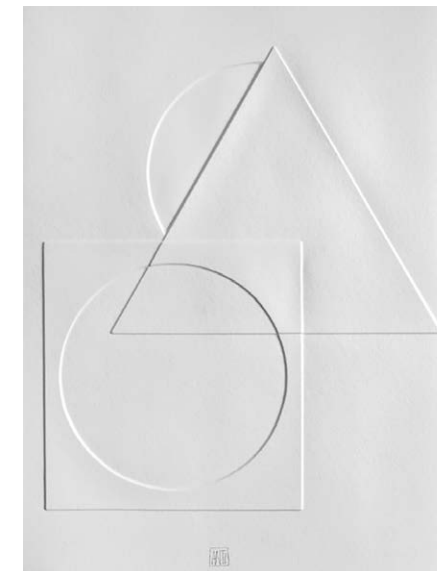
Elžbieta Grosseová zároveň otevře v příštím roce v květnu a červnu svou výstavu trojrozměrných obrazů, a to v dobřichovické Cafe Galerii Bím v ulici 5. května. Tamtéž můžete vidět od poloviny listopadu 2017 ukázky z její malířské tvorby v podobě tří obrazů jako předzvěst její budoucí vý-

stavy v roce 2018. Její výtvarné práce jsou součástí prestižních sbírek po celém světě.

Jaroslav Černý, redakčně upraveno

Sochu „Krokodýla“ odhalil člen DDS Jiří Šafránek, o autorce promluvil Mgr. Jaroslav Černý.

Prosincová vernisáž

Dne 6. prosince v 18 hod. bude v Cafe Galerii Bím v ul. 5. května v Dobřichovicích vernisáž zahájena předvánoční výstava akademického sochaře Antonína Kašpara, s názvem BÍLÉ OBRAZY ATD. Autor je znám doma i v zahraničí především jako monumentální sochař, tvořící své rozměrné plastiky převážně z oceli a bronzu. Pravý protipól těchto prací jsou jeho bílé reliéfní obrazy, které vytváří tajnou technologii, jejíž recept odmítá prozradit. Sám autor o své práci říká: „Sochařina v železe, to je akční záležitost, rámus a oheň v díl-

ně, kdy mám jen krátký okamžik pro tvarování ohřátého železa, než opět vychladne. Naproti tomu bílé obrazy, to je ticho, klid a soustředění v atelieru nad čistou bílou plochou. Navíc na nich pracuji zásadně pouze tehdy, když mám dobrou náladu. Věřím totiž tomu, že se do nich potom absorbuje kladná energie.“ Úvodní slovo pronese Tomáš Bím. Hrou na originální nástroje a hrdelním zpěvem vás obohatí šaman Václav Kořínek. Sochař Antonín Kašpar vás na zahájení své výstavy srdečně zve.

redakce

25 let nakladatelství KAVA-PECH

V kukátku 2016/4 jsme přinesli v rubrice „Osobnosti“ rozhovor s majitelem nakladatelství KAVA-PECH Doc. Dr. Petrem Chrdlem. V něm se P. Chrdle zmínil o tom, že je jeho nakladatelství právě prověřováno, kam vyváží své vydané knihy za účelem zapsání do Knihy českých rekordů. Tam bylo zapsáno 20. prosince 2016 s uvedením, že vyvezlo své knihy do 64 zemí všech obydlených kontinentů, zejména zásluhou knih psaných mezinárodním jazykem esperanto. Nyní se k nakladatelství KAVA-PECH vracíme, protože právě oslavilo čtvrt století své existence. Oslava tohoto jubilea se konala 13. 11. 2017 v sídle Jednoty tlumočnicků a překladatelů v Praze za přítomnosti asi 70 návštěvníků.

P. Chrdle představuje činnost svého nakladatelství. Foto Luděk Neužil.

Na programu byla nejen prezentace historie nakladatelství, ale i představení dvou nově vydaných slovníků: již 4. vydání Slovensko-českého a česko-slovenského slovníku na cesty autorů V. Němce (†) a M. Feiřichové, která ho přijela představit až ze Žiliny. Druhým byl Velký esperantsko-český slovník brněnského autora M. Malovce (583 stran, asi 16 000 hesel a 40 000 odvozenin). I ten přijel představit autor osobně.

O dobrou náladu se postarala Pavla Dvořáková s kytarou, které se podařilo ve třech hudebních vložkách rozezpívat publikum. Vybrala pro to známé lidové písně, v češtině, slovenštině, a dokonce i v esperantu – a protože texty byly promítány a esperantské pís-

mo je fonetické, mohli si je zazpívat i ti, kdo esperanto dosud nikdy neslyšeli.

Samozřejmě nechybělo občerstvení a ve dlejší klubovně prodejní výstava publikací KAVA-PECH s výraznými příležitostnými slevami, což mnozí návštěvníci využili. Nás zaujaly hlavně novinky: *Cesta k harmonii* Jaroslava Karhana o srovnání životních drah a tvorby J. A. Komenského a L. L. Zamenhova a tři psychologické prózy: humorná *Nikdy nelijte okurky do záchodu aneb pohádky z puškvorcových semínek pro malé, střední i velké*, která nezapře, že autor Jiří Drška je povoláním psychiatr, půvabně ilustrované Pavlem Rakem; *Jen malý kousek nebe* Šárky Bukvajové s ilustracemi Markéty Krahulíkové, řešící situaci malířky, která náhle oslepne, a *Bez viny?* Ivana Kašpárka řešící, jestli si vždy provinění zaslouží trest. Ale nejvíce nás zaujala biografie *František Vladimír Lorenc Svědectví o životě a dile neobyčejného člověka* od Vlastimila Novobilského o lingvistovi, polyglotovi ovládajícím 104 jazyků včetně indiánských, spisovateli, překladateli, léčiteli a pro spiritisty význačném médiu, mj. autorovi první učebnice esperanta pro Čechy. Ten je mnohem známější v Brazílii, kde je podle něj pojmenováno renomované nakladatelství, lingvistický ústav, a kde ho připomíná jak muzeum, tak

i monument v městě, kde žil. Do Brazílie totiž emigroval již ve 20. letech, aby se vyhnul jako člen Omladiny vězení, ale také tříleté vojenské službě v Rakouské armádě.

Z nově vydaných knih v esperantu je jistě zajímavá rozsáhlá kniha poezie jednoho z nejvýznamnějších kosovských básníků Sali Basho-

ty, přeložená z jeho rodné albánštiny. Odcházeli jsme z oslavy pozitivně naladěni a překvapeni množstvím kvalitních publikací malého dobřichovického nakladatelství, ale i krásným kulturním étosem celé jubilejní akce.

redakce

Jak vody dvou řek knížku do světa malých i velkých lidí přivedly

Vincek, Vlk a Lucinka – tak se jmenuje další ze sličných knížek nakladatelství Elmavia. Do světa malých i velkých čtenářů byla uvedena i přivítána v pátek 17. listopadu pod Karlovým mostem u vod Vltavy a v neděli 19. 11. pod památnou lípou u křižovnické residence u vod řeky dávno zvané Mže ;-). Učinily tak autorky Pavla Soletka Krátká a Marie Snášelová Štorková spolu se svými manžely Ondřejem Krátkým a Pavlem Snášelem.

Malí i velcí společně oslavili narození volného pokračování úspěšné knihy *Pohrátky aneb Cesta pavoučka Vincka*.

Tři protagonisté, čtyři živly, děcka, mámy, tátové, poesie, připítek i voda z řeky a smrkové větvičky na pohlázení knížky na cestu do světa a labutě a zima, takže musika pak pokračovala v teple KanclíkObchůdku, kde se povídalo i hrálo, následoval totiž hudební recitál Báry Valentové a koncert kapely Kafka. Odpoledne plné radosti a empatie.

Protože akce byla velice zajímavá, ale v Kukátku zbylo místo už jen na těchto pár řádků, redakce slibuje, že se k práci a bytí či konání

komunity sdružené kolem nakladatelství a doprovodných projektů vrátí v příštích číslech. Jako návnadu pár veršů staré šamanské písně, které zazněly v podání B. Valentové 19. listopadu pod památnou dobřichovickou lípou:

*S úctou a pokorou děkuji
Zemí,
že nosí mě s láskou a oporou je mi.
S úctou a pokorou děkuji
Ohni,
že plamínek můj udržuje den po dni.
S úctou a pokorou
Vodě se klaním,
ať smutky mé odplaví, to je mým přáním.
S úctou a pokorou
Vzduch kolem dýchám,
zas cítím život a nikam nepospíchám.*

<https://decko.ceskatelevize.cz/zpravicky/www.elmavia.cz>
<https://www.facebook.com/pohratky/>
<https://www.facebook.com/elmavianakladatelstviavzdelavani/?fref=ts>
<https://www.facebook.com/KanclikObchudekElmavia/>

JM

OBĚ NAŠE VOLEJBALOVÁ DRUŽSTVA VEDOU PRVNÍ VOLEJBALOVOU LIGU

To už ve volejbalu v prvoligových soutěžích dlouho nebylo, pokud to vůbec někdy bylo – družstva našich mužů i žen jsou v průběžné tabulce v polovině listopadu po první polovině základní části na prvním místě!

Mužské Áčko ze třinácti dosud odehraných zápasů jedenáctkrát zvítězilo a jen dvakrát prohrálo – doma 3:2 s Nymburkem a venku 3:0 s Beskydy. Díky tomu jsou naši muži na prvním místě s 34 body před druhými Beskydy s 27 body a třetím Turnovem s 25 body; na dalších místech následují:

Staré Město (24),
MFF Praha (23),
TJ ČZU (17),
EGE Č. Budějovice (17),
ČZU B (16),
Nymburk (14),
SK Brno (13),
Velké Meziříčí (9),
Tesla Brno (8).

Naši budou hrát doma už jenom 1. a 2. prosince s SK Brno a se Starým Městem a pak 19. a 20. ledna s Teslou Brno a s Beskydy. Těmito posledními zápasy skončí

Zleva první řada Vl. Sejk, Š. Böhm, J. Blažek, M. Hirman, J. Thomayer, T. Macalík, J. Čermák, J. Koloušek, horní řada zprava: J. Vokál, J. Kubiček, D. Hyš, J. Kuška, J. Pudil, J. Poduška a P. Žáček.

Kapitánka B. Stará, P. Kopecká, J. Prokopová, B. Fomenková, K. Pavličková, M. Kučková, M. Šmidová, A. Závodská, V. Vrabcová, L. Jovanovičová, A. Grecová.

základní část; do následujícího play-off postoupí prvních osm družstev, zbývající čtyři budou hrát o udržení. Vydří-li našim dosavadní výborná forma, mohou pomýšlet na celkové vítězství v základní části a tím i na postup do play-off z prvního místa. Ženské Áčko si vede stejně dobře jako mužské. Na rozdíl od mužů je ženská prvoligová soutěž rozdělena do dvou skupin po šesti družstvech; po odehrání všech utkání v obou skupinách postoupí první tři z každé skupiny do finále, kde budou hrát o celkové vítězství a postup do extraligy. Naše děvčata z jedenácti dosavadních utkání devětkrát zvítězila; prohrála pouze s družstvy Plzně (3:2) a s VK Č. Budějovice (3:0). V tabulce jsou naše ženy na prvním místě s 27 body před druhou Plzní s 26 body a třetím VK Č. Budějovice s 22 body; za nimi následují:

Španielka (14), Hincovka (7) a Slávia Č. Budějovice (0). Naše ženy budou hrát doma 24. a 25. listopadu s VK Č. B., 15. a 16. prosince se Španielkou a 12. a 13. ledna se Slávií Č. B.; základní část zakončí venku 19. a 20. ledna s Hincovkou. Podobně jako muži, i naše ženy mohou pomýšlet na celkové vítězství v základní části; postup do finálové skupiny už mají téměř jistý. Mužské Běčko je v polovině listopadu v průběžné tabulce krajského přeboru 1. třídy na 5. místě, tři body za třetím Kladnem a čtvrtými Roztoky. Doma budou hrát 25. listopadu s Tuchlovicemi, 9. prosince s Benešovem, 13. a 20. ledna s Kolínem a Kladnem, 10. a 24. února s Vlašimí a s Roztoky a 17. 3. s Dobříší; soutěž zakončí 24. 3. v Benešově.

HgS

ORIENTAČNÍ BĚŽCI A BĚŽKYNĚ SE MAJÍ ČÍM POCHLUBIT

Po krátké odmlce opět využívám laskavé nabídky redakce Kukátka ke krátké informaci o oddílu orientačního běhu Dobřichovice. Sekce pěšího, tedy tradičního OB, má ke konci roku 22 registrovaných členů s průměrným věkem 43 let. To není zrovna málo, je pravda, že v současné době jako oddíl nenabízíme dětem pravidelné tréninky. Zájemce bychom však neodmítli, je též možnost využít služeb Dobřichovického Domku, kde funguje kroužek OB. Máme dále sekci lyžařského OB, kde registrace pro nadcházející sezonu 2017/2018 právě probíhá.

Během roku 2017 jsme se zúčastnili všech deseti oblastních závodů naší oblasti Praha a Středočeský kraj se standardně velmi dobrými výsledky. Naši závodníci nechyběli ani v cyklu závodů žebříčku B – Čechy, kde jsme strávili čtyři krásné závodní víkendy u Křižan pod Ještědem, u nás za humny na Řitce, v Litošicích u Přelouče a v Klukách u Písku. Z výsledků zmíním snad jen dvě první místa Kláry Zeman v Křižanech a druhá místa Pavly Mrázové na Řitce a v Litošicích. Vrcholem závodní sezóny jsou Mistrovství České republiky na různých typech tratí, konkrétně to byl sprint v Brně, krátká trať v Lipnici nad Sázavou a klasická trať v Raspenavě. Celkem jsme v mistrovstvích získali dvě první, jedno třetí místo a několik dalších skvělých umístění v první desítku.

Zvláštní kapitolou jsou každoročně letní víkendové závody, kam vyráží většinou celé rodiny za sportovními, ale i turistickými a vlastivědnými zážitky. Letos seriál začal na Moravě v Šebetově, dále to byl Vysočina

Cup v Řásné, následovaly tradiční pětidenní v náročných terénech severně od Nového Boru. Dále jsme si zaběhali na Advanta cup v Adršpašsko-teplických skalách, nedaleko Jičína v Řáholeckém lese a pod Troskami v malebném Českém Ráji. Posledními letními závody byly Cena východních Čech v Pusté Kamenici a West cup u Nejdku. Mezitím jsme si v létě také zajeli zazavodit do zahradničí, například jsme si zaběhali v Račkové dolině pod Vysokými Tatrami.

Krátkou informaci bych rád zakončil optimistickým komentářem k fotografii, kterou laskavě poskytla Klára Zeman. Je z podzimních závodů u Bavorova s příslibem brzkého příchodu další orientační běžkyně.

V. Jaroš

Foto Tomáš Zeman.

FOTBALOVÝ PODZIM S MALÝM, LEČ PŘÍJEMNÝM OHLÉDNUTÍM

V našem městě působí po mnohá desetiletí v rámci Tělocvičné jednoty Sokol Dobřichovice i fotbalový oddíl. Jako každá sportovní činnost prochází střídavě obdobími více či méně úspěšnými a musí řešit nejenom výkony a výsledky družstev na hřišti, ale i řadu dalších věcí okolo. Ten, kdo se o místní fotbalové dění zajímá, ví, že se po několika neúspěšných letech podařilo zastavit výkonnostní propad a došlo i k výraznému zlepšení kvality travnatého povrchu hřiště.

V soutěžním ročníku 2016/2017 dokázalo družstvo mužů s náskokem vyhrát okresní soutěž III. třídy. Postup z prvního místa do Okresního přeboru (což je vlastně II. třída) byl odměnou za celoroční snažení všech zúčastněných. Zároveň však panovaly i obavy, jak se chlapi v nové, tedy vyšší soutěži prosadí. Kádr byl posílen o stopera Martina Moniho, záložníka Michala Kuníka (oba z Černošic) a později i o útočníka Samira Moussu. Začátek podzimu 2017 vyšel úžasně.

Dobřichovický tým předváděl pohledný fotbal a šel od vítězství k vítězství. Hned od prvního kola se usadil na prvním místě a byl na něm až do desátého kola ... Koncem října se však lehkost a elegancie vytratily. Několik hráčů bylo zraněných či chyběli z pracovních a osobních důvodů. Následkem toho mužstvo utrpělo několik porážek, takže kleslo napřed na druhé, následně na třetí místo tabulky. V posledním podzimním zápase (18. 11.)

však naši vydřeli důležité vítězství 3:2 v Měchenicích. Díky tomu se družstvo vrátilo na druhou pozici tabulky. Do jarních odvet bude mít tedy poměrně výhodné postavení. Jeden z prvních cílů však už byl téměř splněn – ještě pár bodů a budeme zachráněni ...

Nu – a jaká je bilance: 8 vítězných zápasů, 2 nerozhodné a 3 porážky. Skóre: 35:16, 2. místo se ziskem 26 bodů (první Choteč má 28 bodů).

V průběhu února se družstvo mužů zúčastní zimního turnaje na UMT v Berouně.

(oma)

DOBŘICH.S.r.o., Dobřichovice

nabízí možnost inzerce V DOBŘICHOVICKÉM KUKÁTKU

časopis vychází jako občasník, obvykle čtvrtletně v březnu, červnu, září a prosinci

Ceník

- * A5 (celá vnitřní strana) 3 500 Kč
Celoroční inzerce 11.200 Kč (4x 2.800 Kč)
- * A6 (polovina vnitřní strany) 2 000 Kč
Celoroční inzerce 6 800 Kč (4x 1.700 Kč)
- * A5 (třetí strana obálky + PR článek) 5 000 Kč
Celoroční inzerce 16 000 Kč (4x 4.000 Kč)
- * A5 (zadní strana pro PARTNERA Dobřichovického Kukátka) 10 000 Kč. Celoroční inzerce 32.000 Kč (4x 8.000 Kč)
- Partner získává zhotovení inzerátu zdarma, zveřejnění PR článku a příp. další dohodnuté výhody.
- Formáty menší než A6 budou přijímány dle prostorových možností za smluvní ceny.
- Nekomerční řádková inzerce zdarma!

Kontakt: Stanislav Mikeš, mob. 605 179 192,
e-mail: gabeva@volny.cz

Hledá se
domácí pro
naši pobočku
v Dobřichovicích.

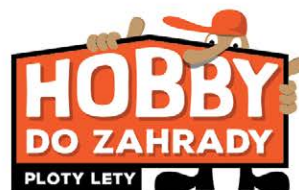

Staňte se součástí silné
bankovní skupiny jako její franšizant.

S UniCredit Bank získáte:

- Zázemí silné mezinárodní značky
- Plně vybavené obchodní místo
- Odborné vzdělávání a školení
- Inovativní bankovní produkty
- Unikátní provizní systém
- Členou marketingovou podporu

Pro více informací se obraťte na paní Martinu Daňkovou,
mobil: 725 883 423, e-mail: martina.dankova2@unicreditgroup.cz.

www.plotydozahrady.cz
+420 737 258 019
+420 777 941 819

PLOTY A OPLOCENÍ PRODEJ A MONTÁŽ

ČTYŘHRANNÉ PLETIVO

SVAŘOVANÉ PLOTOVÉ SÍTĚ A PANELE

PLOTOVÉ SLOUPKY A VZPĚRY

CHOVATELSKÉ SÍTĚ

LESNICKÉ UZLOVÉ

A OHRADOVÉ PLETIVO

MOBILNÍ OPLOCENÍ

BRÁNY A BRANKY

ZAHRADY A ŽIVÉ PLOTY

ÚDRŽBA A REALIZACE ZAHRAD

SPECIALISTÉ NA ŽIVÉ PLOTY

wellness

sauna & bazén
dobřichovice

**PŘIJĎTE SI ODPOČINOUT DO NOVÝCH
PROSTOR WELLNESS. RELAXUJTE
VE FINSKÉ SAUNĚ ČI INFRA SAUNĚ,
VÍŘIVCE NEBO BAZÉNU.**

OSLAVTE NAROZENINY S DĚTMI V BAZÉNU

REZERVUJTE SI WELLNESS PRO PŘÁTELE NEBO S PARTNEREM

OBJEDNEJTE SI NETRADIČNÍ SAUNOVÝ RITUÁL

UVOLNĚTE SE VE VÍŘIVCE

VYUŽIJTE PŘÍLEŽITOST KLUBOVÉHO NEBO ROČNÍHO ČLENSTVÍ

Anežky České 1118, Dobřichovice

E-mail: fit@wellnessdobrichovice.cz
Tel.: +420 257 710 101

www.wellnessdobrichovice.cz